

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 14C/212/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4313207171
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 04. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Kostolanská
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2018:4313207171.18

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice, sudkyňou JUDr. Lenkou Kostolanskou, v spore žalobcov: 1. Q. R., B.. XX. XX. XXXX, X. Ž., P. J. X, 2. Z. R.O., B.. XX. XX. XXXX, X. Ž., P. J. X, obaja právne zast. JUDr. Gabrielou Košudovou, advokátkou, so sídlom Nitra, Farská 46, proti žalovaným: 1. L. X., B.. XX. XX. XXXX, X. W., W. XXX, zast. JUDr. Janou Ondrášikovou, advokátkou, so sídlom Levice, Bernolákova 12, 2. KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s., Vienna Insurance Group, so sídlom Bratislava, Štefanovičova 4, IČO: 00 585 441, zast. JUDr. Félixom Neupauerom, advokátom, so sídlom Bratislava, Dvořákovo nábřežie 8/A, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy takto

rozhodol:

I. Žalovaný v 1. rade a žalovaný v 2. rade s ú p o v i n n í zaplatiť žalobkyni v 1. rade nemajetkovú ujmu vo výške 18.540 eur, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého zo žalovaných.

II. Žalovaný v 1. rade a žalovaný v 2. rade s ú p o v i n n í zaplatiť žalobcovi v 2. rade nemajetkovú ujmu vo výške 15.000 eur, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého zo žalovaných.

III. Žalovaný v 1. rade a žalovaný v 2. rade s ú p o v i n n í zaplatiť žalobcom v 1. a 2. rade sumu 376,58 eura, predstavujúcu trovy právneho zastúpenia v trestnom konaní, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého zo žalovaných.

IV. Vo zvyšnej časti, týkajúcej sa nemajetkovej ujmy voči žalobkyni v 1. rade v sume 5.000 eur a trov právneho zastúpenia v trestnom konaní v rozsahu 1.049,01 eura, súd žalobu z a m i e t a .

V. Žiadna zo strán sporu n e m á právo na náhradu trov konania.

VI. Žalovaný v 1. rade a žalovaný v 2. rade s ú p o v i n n í zaplatiť pomernú časť súdneho poplatku za žalobu vo výške 1.094,50 eura, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého zo žalovaných.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenou súdu dňa 16. 04. 2013 sa žalobcovia domáhali náhrady škody a nemajetkovej ujmy z trestného činu. Dôvodili tým, že dňa 22. 10. 2011 v čase o 4.00 hod. bol ich manžel a otec - neb. Z. R.O., B.. XX. XX. XXXX, účastníkom dopravnej nehody, ku ktorej došlo tak, že v uvedenom čase medzi obcami P. J. H. B., žalovaný v 1. rade viedol osobné motorové vozidlo zn. Alfa Romeo s evidenčným číslom I. XXXCB, v smere od P. J. J. B.Ý., pričom v dôsledku nevenovania sa plne vedeniu motorového vozidla neskoro spozoroval pred ním v reflexnej veste jazdiaceho a riadne osvetleného cyklistu Z. R.,

prednou časťou vozidla narazil do zadnej časti bicykla, čím porušil ustanovenie § 4 ods. 1 písm. c) zák. č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v dôsledku čoho bol Z. R. po zrážke odhodnený do pravej priekopy vedľa vozovky, pričom utrpel z lekárskeho hľadiska smrteľné zranenia, ktorým na mieste podľahol, pričom podľa znaleckého posudku jeho smrti sa nedalo zabrániť ani poskytnutím včasnej a odbornej pomoci. Za tento skutok bol žalovaný v 1. rade rozsudkom Okresného súdu Levice zo dňa 26. 06. 2012 sp. zn. 3T 119/2012, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 26. 06. 2012, uznaný vinným zo spáchania prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona a žalobkyňa v 1. rade bola odkázaná s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie.

2. V zmysle poslednej úpravy petitu, uskutočneného na pojednávaní konanom dňa 13. 07. 2016, žalobcovia žiadali súd, aby uložil žalovaným v 1. a 2. rade povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť žalobkyňu v 1. rade pozostalostnú úrazovú rentu od 22. 10. 2011 do 31. 07. 2016 v sume 18.591,39 eura (rok 2011 od 22. 10. 2011 do 31. 12. 2011 suma 302 eur mesačne, spolu 701,42 eura), (rok 2012 od 01. 01. 2012 do 31. 12. 2012 suma 311,97 eura mesačne, spolu 3.743,64 eura), (rok 2013 od 01. 01. 2013 do 31. 12. 2013 suma 321,49 eura mesačne, spolu 3.857,88 eura), (rok 2014 od 01. 01. 2014 do 31. 12. 2014 suma 328,88 eura mesačne, spolu 3.946,56 eura), (rok 2015 od 01. 01. 2015 do 31. 12. 2015 suma 333,22 eura mesačne, spolu 3.998,64 eura), (rok 2016 od 01. 01. 2016 do 31. 07. 2016 suma 334,75 eura, spolu 2.343,25 eura) spolu s úrokom z omeškania 9% ročne zo sumy 1.949,30 eura od 11. 05. 2012 do zaplattenia, zo sumy 311,97 eura od 01. 06. 2012 do zaplattenia, zo sumy 311,97 eura od 01. 07. 2012 do zaplattenia, zo sumy 311,97 eura od 01. 08. 2012 do zaplattenia, zo sumy 311,97 eura od 01. 09. 2012 do zaplattenia, zo sumy 311,97 eura od 01. 10. 2012 do zaplattenia, zo sumy 311,97 eura od 01. 11. 2012 do zaplattenia, zo sumy 311,97 eura od 01. 12. 2012 do zaplattenia, zo sumy 321,49 eura od 01. 01. 2013 do zaplattenia, zo sumy 321,49 eura od 01. 02. 2013 do zaplattenia, zo sumy 321,49 eura od 01. 03. 2013 do zaplattenia, zo sumy 321,49 eura od 01. 4. 2013 do zaplattenia, zo sumy 321,49 eura od 01. 05. 2013 do zaplattenia, zo sumy 321,49 eura od 01. 06. 2013 do zaplattenia, zo sumy 321,49 eura od 01. 07. 2013 do zaplattenia, zo sumy 321,49 eura od 01. 08. 2013 do zaplattenia, zo sumy 321,49 eura od 01. 09. 2013 do zaplattenia, zo sumy 321,49 eura od 01. 10. 2013 do zaplattenia, zo sumy 321,49 eura od 01. 11. 2013 do zaplattenia, zo sumy 321,49 eura od 01. 12. 2013 do zaplattenia, zo sumy 328,88 eura od 01. 01. 2014 do zaplattenia, zo sumy 328,88 eura od 01. 02. 2014 do zaplattenia, zo sumy 328,88 eura od 01. 03. 2014 do zaplattenia, zo sumy 328,88 eura od 01. 04. 2014 do zaplattenia, zo sumy 328,88 eura od 01. 05. 2014 do zaplattenia, zo sumy 328,88 eura od 01. 06. 2014 do zaplattenia, zo sumy 328,88 eura od 01. 07. 2014 do zaplattenia, zo sumy 328,88 eura od 01. 08. 2014 do zaplattenia, zo sumy 328,88 eura od 01. 09. 2014 do zaplattenia, zo sumy 328,88 eura od 01. 10. 2014 do zaplattenia, zo sumy 328,88 eura od 01. 11. 2014 do zaplattenia, zo sumy 328,88 eura od 01. 12. 2014 do zaplattenia, zo sumy 333,22 eura od 01. 01. 2015 do zaplattenia, zo sumy 333,22 eura od 01. 02. 2015 do zaplattenia, zo sumy 333,22 eura od 01. 03. 2015 do zaplattenia, zo sumy 333,22 eura od 01. 04. 2015 do zaplattenia, zo sumy 333,22 eura od 01. 05. 2015 do zaplattenia, zo sumy 333,22 eura od 01. 06. 2015 do zaplattenia, zo sumy 333,22 eura od 01. 07. 2015 do zaplattenia, zo sumy 333,22 eura od 01. 08. 2015 do zaplattenia, zo sumy 333,22 eura od 01. 09. 2015 do zaplattenia, zo sumy 333,22 eura od 01. 10. 2015 do zaplattenia, zo sumy 333,22 eura od 01. 11. 2015 do zaplattenia, zo sumy 333,22 eura od 01. 12. 2015 do zaplattenia, zo sumy 334,75 eura od 01. 01. 2016 do zaplattenia, zo sumy 334,75 eura od 01. 02. 2016 do zaplattenia, zo sumy 334,75 eura od 01. 03. 2016 do zaplattenia, zo sumy 334,75 eura od 01. 04. 2016 do zaplattenia, zo sumy 334,75 eura od 01. 05. 2016 do zaplattenia, zo sumy 334,75 eura od 01. 06. 2016 do zaplattenia, zo sumy 334,75 eura od 01. 07. 2016 do zaplattenia, počnúc dňom 01. 08. 2016 sumu 334,75 eura mesačne každoročne navýšenú o zákonnú valorizáciu a žalobcovia v 2. rade od 22. 10. 2011 do 31. 07. 2016 v sume 9.726,34 eura (rok 2011 od 22. 10. 2011 do 31. 12. 2011 suma 158 eur mesačne, spolu 366,97 eura), (rok 2012 od 01. 01. 2012 do 31. 12. 2012 suma 163,21 eura mesačne, spolu 1.958,52 eura), (rok 2013 od 01. 01. 2013 do 31. 12. 2013 suma 168,19 eura mesačne, spolu 2.018,28 eura), (rok 2014 od 01. 01. 2014 do 31. 12. 2014 suma 172,06 eura mesačne, spolu 2.064,70 eura), (rok 2015 od 01. 01. 2015 do 31. 12. 2015 suma 174,33 eura mesačne, spolu 2.091,96 eura), (rok 2016 od 01. 01. 2016 do 31. 07. 2016 suma 175,13 eura, spolu 1.225,91 eura) spolu s úrokom z omeškania 9% ročne zo sumy 1.019,81 eura od 11. 05. 2012 do zaplattenia, zo sumy 163,21 eura od 01. 06. 2012 do zaplattenia, zo sumy 163,21 eura od 01. 07. 2012 do zaplattenia, zo sumy 163,21 eura od 01. 08. 2012 do zaplattenia, zo sumy 163,21 eura od 01. 09. 2012 do zaplattenia, zo sumy 163,21 eura od 01. 10. 2012 do zaplattenia, zo sumy 163,21 eura od 01. 11. 2012 do zaplattenia, zo sumy 163,21 eura od 01. 12. 2012 do zaplattenia, zo sumy 168,19 eura od 01. 01. 2013 do zaplattenia, zo sumy 168,19 eura od 01. 02. 2013 do zaplattenia, zo sumy 168,19 eura od 01. 03. 2013 do zaplattenia, zo sumy 168,19 eura od 01. 04. 2013 do zaplattenia, zo sumy 168,19 eura od 01.

05. 2013 do zaplattenia, zo sumy 168,19 eura od 01. 06. 2013 do zaplattenia, zo sumy 168,19 eura od 01. 07. 2013 do zaplattenia, zo sumy 168,19 eura od 01. 08. 2013 do zaplattenia, zo sumy 168,19 eura od 01. 09. 2013 do zaplattenia, zo sumy 168,19 eura od 01. 10. 2013 do zaplattenia, zo sumy 168,19 eura od 01. 11. 2013 do zaplattenia, zo sumy 168,19 eura od 01. 12. 2013 do zaplattenia, zo sumy 172,06 eura od 01. 01. 2014 do zaplattenia, zo sumy 172,06 eura od 01. 02. 2014 do zaplattenia, zo sumy 172,06 eura od 01. 03. 2014 do zaplattenia, zo sumy 172,06 eura od 01. 04. 2014 do zaplattenia, zo sumy 172,06 eura od 01. 05. 2014 do zaplattenia, zo sumy 172,06 eura od 01. 06. 2014 do zaplattenia, zo sumy 172,06 eura od 01. 07. 2014 do zaplattenia, zo sumy 172,06 eura od 01. 08. 2014 do zaplattenia, zo sumy 172,06 eura od 01. 09. 2014 do zaplattenia, zo sumy 172,06 eura od 01. 10. 2014 do zaplattenia, zo sumy 172,06 eura od 01. 11. 2014 do zaplattenia, zo sumy 172,06 eura od 01. 12. 2014 do zaplattenia, zo sumy 174,33 eura od 01. 01. 2015 do zaplattenia, zo sumy 174,33 eura od 01. 02. 2015 do zaplattenia, zo sumy 174,33 eura od 01. 03. 2015 do zaplattenia, zo sumy 174,33 eura od 01. 04. 2015 do zaplattenia, zo sumy 174,33 eura od 01. 05. 2015 do zaplattenia, zo sumy 174,33 eura od 01. 06. 2015 do zaplattenia, zo sumy 174,33 eura od 01. 07. 2015 do zaplattenia, zo sumy 174,33 eura od 01. 08. 2015 do zaplattenia, zo sumy 174,33 eura od 01. 09. 2015 do zaplattenia, zo sumy 174,33 eura od 01. 10. 2015 do zaplattenia, zo sumy 174,33 eura od 01. 11. 2015 do zaplattenia, zo sumy 174,33 eura od 01. 12. 2015 do zaplattenia, zo sumy 175,13 eura od 01. 01. 2016 do zaplattenia, zo sumy 175,13 eura od 01. 02. 2016 do zaplattenia, zo sumy 175,13 eura od 01. 03. 2016 do zaplattenia, zo sumy 175,13 eura od 01. 04. 2016 do zaplattenia, zo sumy 175,13 eura od 01. 05. 2016 do zaplattenia, zo sumy 175,13 eura od 01. 06. 2016 do zaplattenia, zo sumy 175,13 eura od 01. 07. 2016 do zaplattenia, počnúc dňom 01. 08. 2016 sumu 175,13 eura mesačne každoročne navýšenú o zákonnú valorizáciu. Okrem toho žiadali, aby súd žalovaným v 1. a 2. rade uložil povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť náhradu nemajetkovej ujmy žalobkyni v 1. rade v sume 23.540 eur a žalobcovi v 2. rade v sume 15.000 eur, ako aj náhradu trov poškodených v trestnom konaní pod sp. zn. 3T 119/2012 vo výške 3.672,64 eura a tiež trovy súdneho konania.

3. Uznesením zo dňa 04. 11. 2015 č.k. 14C/212/2013-264 v spojení s opravným uznesením zo dňa 10. 03. 2016 č.k. 14C/212/2013-278 súd konanie v časti úrokov z omeškania zo sumy 23.540 eur nemajetkovej ujmy vo výške 9% a úrokov z omeškania zo sumy 15.000 eur vo výške 9% zastavil a tiež pripustil zmenu návrhu.

4. Nárok titulom pozostalostnej úrazovej renty si uplatnili u žalovaného v 2. rade listom zo dňa 21. 05. 2012, v rámci ktorého zaslali potvrdenie o dennom vymeriavacom základe nebohého, ktorý podľa potvrdenia jeho zamestnávateľa bol vo výške 19,3602 eura a zároveň svoj nárok špecifikovali tak, že požadovali žalobkyňa v 1. rade 314,06 eura mesačne a žalobca v 2. rade 157,03 eura mesačne. V súvislosti s uplatneným nárokom žalovaný v 2. rade vo svojom stanovisku zo dňa 19. 06. 2012 oznámil, že žiadosti o výplatu nemôže vyhovieť z dôvodu, že nebohý manžel nemal v čase svojej smrti voči nim vyživovaciu povinnosť určenú súdom.

5. Pasívnu vecnú legitímáciu žalovaného v 1. rade odôvodnili § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka a pasívnu vecnú legitímáciu žalovaného v 2. rade § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.

6. Žalobcovia mali za to, že manželstvo žalobkyne v 1. rade s nebohým bolo uzatvorené dňa 21. 11. 1998 a bolo po dobu 13 rokov harmonické a to až do manželovej smrti riadne plnilo všetky svoje funkcie tak, ako vyplývajú zo zákona o rodine. Počas trvania manželstva sa narodil žalovaný v 2. rade a všetci žili v spoločnej domácnosti v polovici rodinného dvojdomu, ktorý nadobudli do bezpodielového spoluvlastníctva manželov dňa 30. 08. 2011. Vzájomné vzťahy boli veľmi dobré a tvorili rodinu s vypestovaným citovým zázemím bez problémov a konfliktov. Priemerný čistý mesačný príjem nebohého v roku 2011 bol vo výške cca 560 eur a odôvodnené potreby rodiny boli uspokojované z peňažného príjmu nebohého a formou nepeňažného plnenia žalobkyňou v 1. rade a to tak, že nebohý v čase smrti spotreboval zo svojho príjmu sumu 100 eur (strava 90 eur, ošatenie 5 eur, hygienické a čistiace potreby 5 eur), žalobkyňa v 1. rade z príjmu nebohého spotrebovala sumu 302 eur (strava 90 eur, ošatenie 7 eur, hygienické a čistiace potreby 10 eur, náklady na bývanie 110 eur, splátky úveru 85 eur), žalobca v 2. rade mal odôvodnené potreby vo výške 180 eur (strava 100 eur, ošatenie 20 eur, hygienické a čistiace potreby 5 eur, náklady na bývanie 55 eur), pričom v roku 2011 bol vyplácaný prídavok na dieťa vo výške 22,01 eura mesačne, v dôsledku čoho vyživovacia povinnosť nebohého bola vo výške 158 eur mesačne. S poukazom na uvedené požadovali mesačnú sumu pozostalostnej renty v tejto výške a zvyšovanú o príslušné percentá. Pri nemajetkovej ujme mali za to, že spadá do rozsahu

povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou vozidla, a preto ju žiadali spoločne a nerozdielne od žalovaných. Pri náhrade trov poškodeného v trestnom konaní mali za to, že v trestnom konaní ich právny zástupca vykonal úkony: 10. 01. 2012 a 22. 01. 2012 prevzatie a príprava právneho zastúpenia a nazretie do vyšetrovacieho spisu, 30. 01. 2012 spísanie uplatneného nároku poškodených, 17. 02. 2012 účasť na preštudovaní vyšetrovacieho spisu, 19. 03. 2012 účasť na preštudovaní vyšetrovacieho spisu, t.j. 4 úkony a vychádzali z toho, že si uplatnili náhradu vecnej škody a nákladov spojených s pohrebom v celkovej výške 1.604,32 eura, pozostalostnú úrazovú rentu vo výške 205 eur mesačne a 159 eur mesačne, ako aj nemajetkovú ujmu, a preto náhradu trov žiadali vo výške 3.672,64 eura. Okrem toho predmetom nároku boli aj úroky z omeškania odo dňa 11. 05. 2012, t.j. od prvého dňa nasledujúceho po márnom uplynutí trojmesačnej lehoty podľa § 11 ods. 6 písm. b) zákona PZP, ktorá uplynula dňa 10. 05. 2012. Úroky z omeškania si uplatnili podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 15. 01. 2009 v spojení s § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. v znení nariadenia č. 586/2008 Z.z. a nariadenia č. 281/2010 Z.z. vo výške určenej zo základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, t.j. ku dňu 11. 05. 2012 (1% p.a.) navýšenie o 8 percentuálnych bodov, tzn. vo výške 9% ročne.

7. Žalovaný v 1. rade sa k žalobe písomne nevyjadril.

8. Až po nariadení pojednávania zaslal prostredníctvom právnej zástupkyne záverečné návrhy a žiadal žalobu voči nemu v celom rozsahu zamietnuť a priznať mu náhradu trov konania. Pokiaľ išlo o určenie alebo nárok na pozostalostnú úrazovú rentu žalobcami, trval na tom, že v zmysle § 92 ods. 1 Zákona o sociálnom poistení pozostalostná úrazová renta vzniká osobe, voči ktorej mal poškodený v čase úmrtia vyživovaciu povinnosť určenú súdom a v čase úmrtia nedovršil dôchodkový vek, alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok. Renta má slúžiť ako náhrada škody tým osobám, voči ktorým mal poškodený v čase smrti vyživovaciu povinnosť určenú súdom. Podľa jeho názoru pokiaľ nebola vyživovacia povinnosť určená súdom, nebolo možné v danom prípade pozostalostnú úrazovú rentu účastníkom priznať. Pripomenul, že pokiaľ by aj bola určená suma pozostalostnej úrazovej renty, nesmie byť táto vyššia ako renta, na ktorú by mal poškodený nárok, ak by mal úplnú stratu schopnosti vo výške 100 %. V zhode s názorom súdu uviedol, že pri určovaní pozostalostnej úrazovej renty musí súd prihliadať na to, že žalobkyňa v 1. rade poberá vdovský dôchodok a žalobca v 2. rade poberá sirotský dôchodok. Tvrdil, že tieto príjmy zabezpečujú výživu žalobcom, najmenej takú ako bola v rozsahu pred smrťou ich manžela a otca, nakoľko presahujú sumu 330 eur mesačne. Vychádzal z toho, že v žalobe uviedli spotrebovanie mzdy poškodeného účelovo. Tiež bolo treba zohľadniť skutočnosť, že smrťou poškodeného ostali len dvaja členovia domácnosti a že náklady na bývanie sa aj týmto oproti predchádzajúcemu obdobiu znížili. Podľa jeho názoru nebolo možné prihliadať na to, že rodina žalobcov spláca splátky úveru, nakoľko oproti úveru nadobudli majetkovú hodnotu v podobe bytu v osobnom vlastníctve. Vzatie úveru za finančnej situácie rodiny počas života poškodeného podľa jeho názoru bolo rizikom, keďže rodina žila len z jeho príjmu. Napriek tomu splátky úveru neboli poistené. Tiež poukázal na to, že splátky úveru skončia v januári v roku 2017. Vyhovením žaloby v časti nároku úrazovej renty by dvaja žalobcovia v súčasnosti požívali príjmy vo výške najmenej 500 eur z renty a vo výške najmenej 380 eur z dôchodkového poistenia, čo spolu predstavuje sumu 880 eur mesačne a za danej situácie by potom nemohlo ísť o náhradu škody, ale o nedôvodné obohacovanie sa na strane žalobcov. V priebehu konania bolo poukazované aj na nepriaznivý zdravotný stav žalobkyne, pričom podľa staršieho rozhodnutia Sociálnej poisťovne bola miera jej schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť stanovená v rozsahu 35 %. Poukázal pritom na to, že žalobkyňa v 1. rade nepožiadala Sociálnu poisťovňu o prehodnotenie zdravotného stavu a schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, teda nepožiadala opakovane o priznanie invalidného dôchodku. Jej nepriaznivý zdravotný stav tu bol už pred škodnou udalosťou. Ako zdravotne ťažko postihnutá by mala aj prednosť pri zabezpečovaní alebo hľadaní zamestnania, bola by uprednostnená, mohla by sa napríklad zamestnať v chránenej dielni. Pokiaľ išlo o priznanie nemajetkovej ujmy ponechal rozsah na úvahu súdu a poukázal na uznesenie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9Co/149/2015 zo dňa 11. 02. 2016, kde tento súd druhej inštancie sa vyporiadaval s eurokomfortným výkladom pojmu náhrady škody na zdraví. Tiež poukázal na skôr uvedené rozhodnutie Súdneho dvora EÚ č. C 22/2012, ako aj na druhú smernicu Rady 84/5/EHS, ktorá dopĺňa prvú smernicu rady 72/166/EHS, ktorá stanovuje povinné krytie niektorých škôd, medzi ktoré patrí ujma na zdraví v určitých minimálnych sumách. V súlade s článkom 1 odsek 1 druhej smernice sa podľa názoru súdu medzi škodami, ktoré musia byť kryté povinným zmluvným poistením nachádza najmä ujma na zdraví. Súdny dvor upresňuje, že ujma na zdraví predstavuje akúkoľvek ujmu, ktorá bola spôsobená zásahom do osobnej integrity, čo zahŕňa tak fyzickú, ako aj psychickú traumu. V dôsledku

toho medzi škody, ktoré sa musia nahradiť v súlade so všetkými smernicami patrí aj nemajetková ujma, ktorej náhradu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné aj v predmetnom spore a týmto právom je Občiansky zákonník, ktorý v § 11 a 13 priznáva nárok na náhradu nemajetkovej ujmy utrpenej v dôsledku úmrtia blízkej osoby. Nerešpektovanie rozhodnutí súdneho dvora, Rady EÚ alebo komisie, ktoré je záväzné pre strany, by zakladalo napr. aj dôvod na obnovu konania podľa § 397 písm. e) CSP. Pokiaľ išlo o náhradu trov konania ponechal aj túto otázku na úvahu súdu.

9. Žalovaný v 2. rade vo svojom vyjadrení k žalobe uviedol, že v zmysle § 448 Občianskeho zákonníka fyzická osoba, voči ktorej mal zomretý v čase svojho úmrtia vyživovaciu povinnosť, má nárok na pozostalostnú úrazovú rentu. Tento nárok sa posúdi a suma pozostalostnej úrazovej renty sa určí podľa všeobecných predpisov o sociálnom poistení. V zmysle § 93 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení mesačná suma pozostalostnej úrazovej renty sa určí vo výške výživného alebo príspevku na výživu, ktoré bol poškodený povinný platiť ku dňu svojej smrti. V zmysle ods. 2 suma pozostalostnej úrazovej renty alebo úhrn súm pozostalostných úrazových rent po tom istom poškodenom nesmie presiahnuť sumu úrazovej renty, na ktorú mal alebo by mal poškodený nárok pri 100-percentnej strate pracovnej schopnosti. To platí aj vtedy, ak poškodený bol poberateľom úrazovej renty z dôvodu nižšieho percentuálneho poklesu pracovnej schopnosti. S poukazom na uvedené nespochybnil skutočnosť, že nebohy mal voči žalobcom v čase svojej smrti vyživovaciu povinnosť, a teda nepopieral existenciu nárokov žalobcov na výplatu pozostalostnej úrazovej renty, sporná bola len žalobcami uplatnená výška pozostalostnej úrazovej renty. Pokiaľ za života poškodeného nedošlo k stanoveniu jeho vyživovacej povinnosti súdnym rozhodnutím, súd v konaní o náhradu škody bude existenciu vyživovacej povinnosti skúmať ako predbežnú otázku. Považoval za potrebné upozorniť na skutočnosť, že sociálnej poisťovni refundovali dôchodkové dávky vyplácané žalobcom formou vdovského a sirotského dôchodku, čo bolo potrebné zohľadniť pri určení výšky pozostalostnej úrazovej renty, pretože náklady na výživu sa poskytujú v sume rozdielu vyživovacej povinnosti a dávok hradených dávkami sociálneho zabezpečenia poskytovanými z toho istého dôvodu. Pokiaľ išlo o náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka mal za to, že nemajetkové ujma nie je škoda, a preto nebola krytá z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Bezprostredne s otázkou rozsahu poistného krytia súvisela aj otázka existencie pasívnej legitímácie poisťovne. Pokiaľ išlo o náhradu trov poškodených v trestnom konaní uviedol, že tieto u žalovaného v 2. rade uplatňovaného neboli a uvedený nárok nebol krytý povinným zmluvným poistením, nakoľko v zmysle § 4 ods. 1 písm. c) sa z povinného zmluvného poistenia uhrádzajú účelne vynaložené náklady spojené s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a) b) a d), ak poisťovateľ nespĺnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 5 písm. a) alebo písm. b) alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poistné plnenie, alebo neoprávnene krátil poistné plnenie, pričom uvedené sa nevzťahovalo na právne zastúpenie poškodeného v trestnom konaní, kde si uplatňoval nároky. Následne v ďalšom vyjadrení k náhrade trov poškodených uviedol, že trovy poškodeného v trestnom konaní nemožno považovať za účelne vynaložené náklady spojené s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov. Bolo zrejmé, že v prípade nárokov ako sú pozostalostná úrazová renta a nemajetková ujma, tieto vzhľadom na závažnosť problematiky, nebudú poškodeným priznané v trestnom konaní a poškodení budú odkázaní na občianske súdne konanie, čo museli predpokladať.

10. K vyjadreniu žalovaného v 2. rade zaujali stanovisko žalobcovia a uviedli, že podmienky vzniku nároku na vdovský, resp. sirotsky dôchodok určuje zákon o sociálnom poistení, v dôsledku čoho tieto nároky nevyplývajú z toho istého dôvodu, aj keď vznikli v súvislosti s identickou udalosťou. Rovnako tak nesúhlasili s námietkou pasívnej legitímácie žalovaného v 2. rade. Čo sa týkalo náhrady trov poškodeného v trestnom konaní, zdôraznili, že si náhradu uplatnili listom zo dňa 10. 02. 2012 a žalovaný v 2. rade nespĺnil svoje povinnosti podľa § 11 ods. 6 písm. a), b) zákona č. 381/2001 Z.z., keďže ich nikdy nevyzval na predloženie potrebných dokladov, v dôsledku čoho nikdy nezačal prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a do troch mesiacov odo dňa ich oznámenia o škodovej udalosti neskončil prešetrovanie, ani neposkytol písomné vysvetlenie dôvodov.

11. Súd vo veci samej najskôr rozhodol rozsudkom zo dňa 10. 08. 2016 č.k. 14C/212/2013-343 tak, že žalovanému v 1. rade uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni v 1. rade nemajetkovú ujmu vo výške 13.540 eur, a to do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku a tiež mu uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi v 2. rade nemajetkovú ujmu vo výške 15.000 eur, a to do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Okrem toho žalovaný v 1. rade a v 2. rade uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcom v 1. a 2. rade sumu 897,18 eura, predstavujúcu trovy právneho zastúpenia v trestnom konaní, a to do 3 dní

od právoplatnosti tohto rozsudku. V ostatných častiach súd žalobu zamietol a o náhrade trov konania rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania. Následne žalovanému v 1. rade uložil povinnosť zaplatiť pomernú časť súdneho poplatku za žalobu v časti týkajúcej sa nemajetkovej ujmy vo výške 904 eur, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku a žalovaným v 1. rade a v 2. rade uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť pomernú časť súdneho poplatku za žalobu v časti týkajúcej sa trov právneho zastúpenia v trestnom konaní vo výške 52,50 eura, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

12. Proti tomuto rozsudku podali odvolanie žalobcovia v 1. a 2. rade, ako aj žalovaný v 1. rade a tiež žalovaný v 2. rade, v dôsledku čoho bol celý rozsudok predmetom preskúmania odvolacím súdom.

13. Žalobcovia v 1. a 2. rade, v rámci odvolania do výrokov I. až V., namietali, že čo sa týkalo nemajetkovej ujmy žalobcov v 1. a 2. rade, súd nedostatočne pri svojom rozhodovaní o výške nemajetkovej ujmy prihliadol na následky, ktoré boli zásahom spôsobené, a to na to, že uvedeným zásahom bola narušená celistvosť ich rodiny, bolo zasiahnuté do ich súkromného rodinného života, pričom následky sú trvalé a neodstrániteľné, ochudobnenie žalobkyne v 1. rade ako manželky v citovej oblasti je nenapraviteľné. Úloha žalobkyne v 1. rade bola ťažšia, keď citové väzby syna na otca boli veľmi silné a matka musela na seba prevziať všetky úlohy v období, keď syn dospieval. Vytýkali, že súd nesprávne vyhodnotil to, že žalobkyňa v 1. rade a žalobca v 2. rade nevyhľadali lekársku pomoc po tragédii. S takouto životnou tragédiou sa každý jednotlivec vysporadúva individuálne, nemôže byť smerodajné to, či vyhľadá lekársku pomoc alebo nie. Súd nevzal do úvahy to, že výsluch žalobkyne musel byť, vzhľadom na jej silnú psychickú indispozíciu - bezprostredné pripomenutie tragickej udalosti zo strany súdu prerušený. U žalobcu v 2. rade budí rozhodnutie dojem, ako by otec bol nahradený strýkom, čo sa javí ako neadekvátne, nezodpovedajúce skutočnej realite vo vzťahu k vzniknutej situácii. Súd nesprávne vyhodnotil dokazovanie ohľadne bývania, nedostatočne zohľadnil skutočnosť, že zomrelý manžel a otec bol pozostalým žalobcom veľmi blízky a citovo naviazaný človek. Nebolo zohľadnené, že zomrelý bol v produktívnom veku jediným živiteľom rodiny, vzhľadom na zdravotný stav žalobkyne a išlo o mladú rodinu s maloletým dieťaťom. Nezohľadnil tiež to, že trestný čin bol spáchaný pod vplyvom omamných a psychotropných látok a tiež to, že žalovaný v 1. rade neposkytol zomrelému pomoc, z miesta činu ušiel a doposiaľ sa nijakým spôsobom neospravedlnil. Vo vzťahu k žalobcom zdôraznili, že rodina už nebude spĺňať svoju funkciu - reprodukčnú, výchovnú, ekonomickú, prípadne výrobnú, ochrannú a emocionálnu. Vzhľadom na smrť nebohého už rodina v pôvodnom zložení neuspokojí potreby lásky, bezpečia, základné emocionálne potreby. Vzhľadom na uvedené zníženie žalovanej nemajetkovej ujmy u žalobkyne v 1. rade je v príkrom rozpore s princípom spravodlivosti, ako aj s vykonaným dokazovaním a v rozpore s rozhodovacou súdnou praxou v iných obdobných právnych veciach. Ohľadom priznanej nemajetkovej ujmy taktiež vytýkali nesprávne rozhodnutie o určení dlhšej zákonnej lehoty na plnenie v rozsahu 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Nesprávne rozhodnutie tiež videli vo vzťahu k pasívnej legitimácii žalovaného v 2. rade, keď nárok na nemajetkovú ujmu bol voči nemu zamietnutý. Súd v tejto časti poukázal na názor dovolacieho súdu vyslovený v inej právnej veci, preto mali za to, že v tejto časti absentuje odôvodnenie rozsudku a rozsudok je nepreskúmateľný. Súd rozhodnutie NS SR považoval za ustálenie súdnej praxe v tejto právnej otázke. Namietali pritom, že jedno rozhodnutie súdnej autority nemôže byť pokladané za ustálenie súdnej praxe, najmä v období, keď sa dlhodobo v tejto otázke rozdielna súdna prax vyvíja z hľadiska pasívnej legitimácie poisťovní skôr pozitívnym smerom pre priznanie nároku. Čo sa týkalo žalobného nároku na pozostalostnú úrazovú rentu, uviedli, že súd vec nesprávne právne posúdil, vzhľadom k čomu nesprávne rozhodol. Súd na jednej strane skonštatoval, že nemal rozumného dôvodu, prečo by nemal žalobcom vzniknúť nárok na pozostalostnú úrazovú rentu, na druhej strane konštatoval, že od súm pozostalostnej úrazovej renty bolo potrebné odpočítať už priznaný sirotsky dôchodok a vdovský dôchodok, v dôsledku čoho ustálil svoj názor, že žalobcom v 1. a 2. rade nevznikol nárok na pozostalostnú úrazovú rentu. Právny názor ohľadne započítania vdovského a sirotského dôchodku s nárokom na pozostalostnú úrazovú rentu nemá oporu v žiadnom zákonnom ustanovení. Nesprávne nebolo prihliadnuté ani na zákonnú valorizáciu. Poukázali na skutočnosť, že nárok na vdovský a sirotsky dôchodok podľa Zákona o sociálnom poistení vzniká v dôsledku sociálnej udalosti - smrti osoby, ktorá nastala bez cudzieho zavinenia. Naproti tomu, nárok na náhradu škody má spĺňať reparačnú a satisfakčnú funkciu z hľadiska toho, že je následkom protiprávneho konania. Nárok na náhradu škody, spôsobenú v tomto prípade porušením zákonnej povinnosti, by mal byť povinný nahradiť škodca, nie je žiadneho logického ani zákonného dôvodu na to, aby sa škodca tejto povinnosti a zodpovednosti zbavil, poprípade vôbec vznikol tým, že iný subjekt plní pre pozostalých dávky vyplývajúce z iného právneho titulu a vzťahu. Nárok

žalobcov na pozostalostnú úrazovú rentu bol uplatnený v žalobe a špecifikovaný v konečnom návrhu v zmysle poslednej aktualizácie zo dňa 12. 07. 2016 aj do budúcnosti. V tejto časti súd žiadnym spôsobom nezodpovedal, prečo nárok do budúcnosti zamietol, namietali teda absenciu odôvodnenia rozsudku. Čo sa týkalo uplatnenej výšky, poukázali na to, že vyčíslenie pozostalostnej úrazovej renty nebolo medzi stranami sporné. V časti nároku na náhradu trov poškodených v trestnom konaní namietali, že súd im nesprávne nepriznal trovy právneho zastúpenia za úkon preštudovania vyšetrovacieho spisu realizovaný dňa 22. 01. 2012, pričom potom im za úkony právnej služby mal súd priznať sumu 1.345,77 eura a tiež cestovné a náhradu za premeškaný čas v sume 79,82 eura (28,98 eura + 50,84 eura), teda spolu 1.425,59 eura. V časti trov súdneho konania uviedli, že rozhodnutie je v príkrom rozpore s princípom spravodlivosti, keď súd nevzal do úvahy okolnosti na strane žalobcov, ohľadne ich osobných pomerov, sociálnej situácie, finančnej situácie, zdravotného stavu. Súd nevzal do úvahy podstatu právnej veci, že v dôsledku protiprávneho konania žalovaného v 1. rade utrpeli žalobcovia nenávratnú obrovskú životnú stratu a ujmu. Napadnuté rozhodnutie považovali za krajne nespravodlivé a odporujúce dobrým mravom. Z uvedených dôvodov navrhli napadnutý rozsudok zmeniť a rozhodnúť v súlade s odvolacím petitom uvedeným v odvolaní. Alternatívne navrhli napadnutý rozsudok zrušiť.

14. Rozsudok napadol odvolaním aj žalovaný v 1. rade, a to vo výroku I., II., IV. a VI., namietajúc, že súd svoj názor, že pasívne legitimovaným v časti nemajetkovej ujmy je len žalovaný v 1. rade, oprel o názor dovolacieho súdu vyjadrený v rozsudku NS SR sp. zn. 3Cdo 301/2012. Mal za to, že rozhodovacia prax súdov o otázke pasívnej legitímácie poisťovní na základe uvedených rozhodnutí nie je ustálená a daná. Práve naopak, je roztrieštená, keďže nadriadené súdy rôznych stupňov na území SR ohľadom pasívnej vecnej legitímácie poisťovne vyvodzujú odlišné právne závery a odlišne vykladajú a uplatňujú smernice inštitúcií EÚ. Domnieval sa, že súd mal svoje rozhodnutie oprieť aj o vlastný právny názor a zaoberať sa argumentáciou žalobcov a žalovaného v 1. rade ohľadom eurokonformného výkladu pojmu náhrady škody na zdraví. Poukázal na rozsudok Súdného dvora vo veci V. C-22/12 a uviedol, že rozsudok zaväzuje všetky súdy členských štátov do budúcnosti. Judikatúra ESĽP a SD má prednosť pred vnútroštátnou judikatúrou všeobecných súdov členského štátu, na čo súd prvej inštancie neprihliadol. Podľa ustálenej judikatúry Súdného dvora sa musia vnútroštátne ustanovenia v konaní vo veci samej v čo najväčšej miere vykladať a uplatňovať v súlade so smernicami. S poukazom na uvedené ustanovenie § 4 ods. 2 písm. a) zák. č. 381/2001 Z. z. treba vyložiť tak, že poistenie zodpovednosti kryje aj nároky pozostalých na náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka a pozostalí môžu tieto nároky uplatniť priamo proti poisťovateľovi, a to rovnako ako všetky ostatné nároky na náhradu škody. Žalobcovia majú nárok na náhradu nemajetkovej ujmy aj voči žalovanému v 2. rade a žalovaná poisťovňa je povinná nahradiť žalobcom aj túto ujmu. Čo sa týkalo výšky nemajetkovej ujmy, žalovaný v 1. rade pri určení rozsahu nemajetkovej ujmy nehodnotil a nezaoberal sa osobnými, majetkovými a zárobkovými pomermi žalovaného v 1. rade. Žalovaný bol v čase podania žaloby vo výkone trestu a po návrate z výkonu trestu bol hlásený na ÚPSVaR Levice ako nezamestnaný. Počas trvania súdneho sporu sa žalovaný v 1. rade zamestnal v zahraničí, kde menil zamestnávateľov a nemal istú pracovnú pozíciu. Posledný zamestnávateľ s ním ukončil pracovný pomer z organizačných dôvodov. Žalovaný v 1. rade nevlastní žiadny nehnuteľný majetok, ani hnutelnosti väčšej hodnoty. Súd mal zohľadniť aj majetkové pomery žalovaného v 1. rade a zaoberať sa aj možnosťou uloženia povinnosti zaplatiť takto zistený rozsah nemajetkovej ujmy v primeraných splátkach. Žalovaný v 1. rade bol za svoje konanie, ktorého sa nedopustil úmyselne potrestaný nepodmienečným trestom odňatia slobody, sám má z následkov dopravnej nehody psychické problémy, komunikačné bariéry a socializačné problémy. Výška nemajetkovej ujmy v prospech každého žalobcu je pre žalovaného v 1. rade neúnosná a likvidačná. Z uvedených dôvodov navrhol napadnutý rozsudok zmeniť a na zaplatenie nemajetkovej ujmy zaviazat spoločne a nerozdielne žalovaného v 1. rade spolu so žalovaným v 2. rade a rozhodnúť o výške nemajetkovej ujmy pre každého žalobcu s poukazom na argumenty odvolateľa. Alternatívne navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Žiadal priznať trovy odvolacieho konania.

15. Rozsudok vo výroku III. a VII. napadol odvolaním aj žalovaný v 2. rade a dôvodil tým, že rozsudok súdu v napádanej časti vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, a to v otázke aplikácie § 4 ods. 2 písm. c) zák. č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla vo vzťahu k žalovanému v 2. rade, pričom napádanými výroky, resp. ich odôvodnením si súd de facto odporuje ďalším svojím výrokmi rozsudku. Súd ustálil, že žalobcovia si svoje nároky uplatnili u žalovaného v 2. rade podaním zo dňa 10. 02. 2012, kde vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný v 2. rade žalobcom odpovedal v časti pozostalostnej úrazovej renty až 19. 06. 2012, teda

po uplynutí trojmesačnej lehoty v zmysle § 11 ods. 6 Zákona o PZP, mal tak žalobcom vzniknúť nárok na náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením, a to v zmysle § 4 ods. 2 písm. c) Zákona o PZP. Uvedený názor považoval za nesprávny a nemajúci oporu v Zákone o PZP, tak aj v časovej a skutkovej genéze. Súd priznal žalobcom trovy právneho zastúpenia v trestnom konaní za dva účelné úkony právnej služby, a to zo dňa 10. 01. 2012 a zo dňa 30. 01. 2012. Už z uvedeného je zrejmé, že úkony neboli uskutočnené, resp. neboli vyvolané v dôsledku údajného nesplnenia povinností poisťovateľa, ako to predpokladá a vyžaduje § 4 ods. 2 písm. c) Zákona o PZP, a ktoré by čisto teoreticky zakladali nárok žalobcov na ich náhradu, ale k ich uskutočneniu došlo ešte pred samotným uplatnením nárokov u žalovaného v 2. rade. Uviedol, že vzhľadom na samotné rozhodnutie súdu v otázke nárokov na pozostalostnú úrazovú rentu a náhradu nemajetkovej ujmy vo vzťahu k žalovanému v 2. rade je viac ako zrejmé, že v čase uplatnenia nárokov u žalovaného v 2. rade tieto neboli žiadnym spôsobom zo strany žalobcov preukázané, a teda žalovanému v 2. rade ani nevznikla povinnosť takéto nároky nahrádzať. Aj v prípade, ak by neplatilo vyššie uvedené, považoval za absurdné, aby súd priznal žalobcom náhradu trov právneho zastúpenia v trestnom konaní, vychádzajúc z v ňom uplatnených súm, pričom súd vykonaným dokazovaním dospel k záverom, že žalobcovia právo na tieto uplatnené nároky voči žalovanému v 2. rade nemajú. Z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napádanom rozsahu zmenil a žalobu voči žalovanému v 2. rade zamietol.

16. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd rozsudkom zo dňa 30. 11. 2017 č.k. 9Co/636/2016-417 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku týkajúcom sa nároku na pozostalostnú úrazovú rentu a v napadnutom zamietajúcom výroku týkajúcom sa trov právneho zastúpenia v trestnom konaní, čo do sumy 2.247,05 eura potvrdil a vo zvyšných napadnutých výrokoch rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

17. Ustálil, že čo sa týkalo prvého nároku žalobcov, teda pozostalostnej úrazovej renty, v tejto časti odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne a v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav veci, z ktorého aj odvolací súd vychádzal a vec aj správne právne posúdil, preto ohľadne nároku na pozostalostnú úrazovú rentu rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil a s odôvodnením napadnutého rozhodnutia v tejto časti sa odvolací súd stotožnil.

18. Čo sa týkalo nároku žalobcov v 1. a 2. rade na náhradu nemajetkovej ujmy, odvolací súd sa v prvom rade zaoberal otázkou pasívnej legitímácie žalovaného v 2. rade a s použitím eurokonformného výkladu pojmov "náhrada škody na zdraví" v ustanovení § 4 zák. č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a s prihliadnutím k samotnému účelu povinného zmluvného poistenia, z hľadiska zodpovednosti za neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby vyvolaný prevádzkou motorového vozidla dospel k záveru, že v rámci náhrady škody sa odškodňuje aj nemajetková ujma spôsobená pozostalým po obeti dopravnej nehody, za ktorú možno priznať náhradu peňažnou formou podľa § 13 Občianskeho zákonníka, ktorú v širšom ponímaní treba považovať za škodu na zdraví podľa § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 381/2001 Z. z. Takáto náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch preto spadá do rozsahu povinného zmluvného poistenia.

19. Následne uložil súdu, aby sa opätovne zaoberal výškou nemajetkovej ujmy žalobcov a uviedol, že pre určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch súdom ustanovenie § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka neustanovuje žiadne medze. Pre určenie tejto výšky náhrady nemajetkovej ujmy však § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka zakotvuje taxatívne dve kritéria: závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a ďalej veľmi široko chápané okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo. Súd musí pritom však vychádzať vždy z čo najúplnejšieho skutkového stavu a opierať sa o preskúmateľné konkrétne hľadiská. Maximálna čiastka peňažného zadostučinenia, ktorú môže súd priznať, je ohraničená výškou žalobcom požadovaného peňažného zadostučinenia, ktorá musí byť zrejmá zo žalobného návrhu. Závažnosť ujmy sa posudzuje najmä z hľadiska "odčiniteľnosti" takéhoto zásahu, keď je jednoznačné, že smrťou blízkej osoby dôjde k neodčiniteľnej ujme a deštrukcii rodinných a vôbec interpersonálnych vzťahov, keď takýto zásah je svojou povahou trvalý a neodstrániteľný. Základom úvahy súdu o výške nemajetkovej ujmy je zistenie takých skutočností, ktoré súdu umožnia založiť úvahu na určitom kvantitatívnom posúdení základných súvislostí posudzovaného prípadu. Súd je povinný vychádzať z úplne zisteného skutkového stavu a opierať sa o úplné a preskúmateľné hľadiská, ktorými sú predovšetkým zistená závažnosť majetkovej ujmy a zistené okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo. Súd prvej inštancie bude v ďalšom konaní vychádzať z uvedeného, pričom v novom rozhodnutí sa vysporiada tak s námietkami žalobkyne v 1.

rade, ako aj žalovaného v 1. rade ohľadne stanovenia jej výšky, a pokiaľ súd určí žalovaným na plnenie dlhšiu lehotu ako je upravená v ustanovení § 232 ods. 3 CSP, je potrebné, aby aj v tejto časti rozhodnutie riadne odôvodnil. Odvolací súd k tomu ešte dodal, že sa nestotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, keď pri výške priznanej nemajetkovej ujmy svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobcovia nevyhľadali lekársku pomoc za účelom prekonania tragédie a výšku tiež riešil v súvislosti s bytovou otázkou žalobcov, keďže ide o nárok nemajetkovej povahy.

20. Čo sa týkalo ďalšieho nároku, a to nároku titulom právneho zastúpenia poškodených v trestnom konaní, predmetom preskúmania odvolacím súdom bolo zaplatenie sumy z tohto titulu, čo do sumy 1.425,59 eura. Čo sa týkalo záveru súdu prvej inštancie, že za úkony účasti na preštudovaní vyšetrovacieho spisu dňa 17. 02. 2012 a dňa 19. 03. 2012 právnej zástupkyňi žalobcov odmena nepatrí, pretože sa týchto úkonov nezúčastnila, čo vyplýva z trestného spisu, v tejto časti sa odvolací súd s rozhodnutím súdu prvej inštancie stotožnil. V ostatnej časti však uviedol, že žalobcovia si v žalobe z tohto titulu uplatnili sumu 3.672,64 eura (2.000 eur + 4 x 410,53 eura + 4 x 7,63 eura), pričom v žalobe úkony zhrnuli do štyroch bodov, pričom v prvom bode uviedli dva úkony, prevzatie a prípravu právneho zastúpenia a nazretie do spisu, z čoho potom vyplývalo, že žiadali priznať náhradu trov konania za päť úkonov, čo však nekorešponduje s ich číselným vyčíslením, keď žiadali priznať náhradu trov konania za štyri úkony. Súd prvej inštancie vychádzal z toho, že právna zástupkyňa žalobcov vykonala a uplatnila si nárok za štyri úkony právnej pomoci a takto aj rozhodnutie odôvodňoval, pričom žalobcovia v odvolaní namietali, že im súd nesprávne nepriznal trovy právneho zastúpenia za úkon preštudovania vyšetrovacieho spisu realizovaný dňa 22. 01. 2012, pričom potom im za úkony právnej služby mal súd priznať sumu 1.345,77 eura a tiež cestovné a náhradu za premeškaný čas v sume 79,82 eura, teda spolu 1.425,59 eura. Z uvedeného dôvodu považoval odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v tejto časti za nepreskúmateľné, keď z neho nebolo zrejmé, ako sa vyporiadal s nejasnou žalobou v tejto časti, čo do počtu úkonov, teda, či žalobcovia chceli priznať náhradu za štyri alebo päť úkonov, ako sa potom vyporiadal s dôvodnosťou úkonu vykonaného dňa 22. 01. 2012 a nedostatočne bolo tiež odôvodnené to, že ak bola nejaká časť nároku žalobcov zamietnutá, či aj z tejto časti bolo potrebné pri výpočte hodnoty jedného úkonu vychádzať, keď pri trovách právneho zastúpenia sa vždy skúma aj ich účelnosť a úspech v konaní. Z uvedených dôvodov odvolací súd uložil súdu prvej inštancie, aby sa v ďalšom konaní zaoberal tým, z čoho t. č. žalobcami uplatňovaná suma 1.425,59 eura pozostáva, nárok na náhradu trov právneho zastúpenia posúdi tiež v kontexte s úspechom žalobcov vo veci a účelnosťou trov právneho zastúpenia a svoje rozhodnutie riadne odôvodní, aby bolo preskúmateľné a aby bolo naplnené právo strán na spravodlivý proces, ktorý zahŕňa aj povinnosť súdu presvedčivo a právne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutie aj náležite odôvodniť. V rozhodnutí sa tiež vyporiada s odvolacími dôvodmi žalovaného v 2. rade v tejto časti.

21. S poukazom na uvedené predmetom sporu zostal nárok žalobcov na nemajetkovú ujmu voči žalovaným v 1. a 2. rade a to vo vzťahu k žalobkyňi v 1. rade vo výške 23.540 eura a vo vzťahu k žalobcovi v 2. rade vo výške 15.000 eur, ktorú žiadali uhradiť v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného so žalovaných zaniká povinnosť druhého žalovaného v rozsahu poskytnutého plnenia. Okrem toho predmetom sporu zostali aj trovy právneho zastúpenia vo výške 1.425,59 eura, ktoré rovnako žiadali uhradiť v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného so žalovaných zaniká povinnosť druhého žalovaného v rozsahu poskytnutého plnenia. Rovnako tak predmetom sporu bol nárok na náhradu trov konania a taktiež rozhodnutie o súdnom poplatku.

22. Následne súd vo veci nariadil termín pojednávania a vyzval strany sporu, aby v lehote 10 dní navrhli, resp. označili dôkazy na preukázanie skutočností a žalobcov na odstránenie väd žaloby, ako aj objasnenie vytýkaných skutočností.

23. Žalobcovia podaním doručeným súdu dňa 27. 03. 2018 uviedli, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy opierajú o okolnosti prípadu a to, že v čase usmrtenia nebohého Z. R. tento žil so svojou manželkou a maloletým synom v harmonickom a plnohodnotnom fungujúcom rodinnom zväzku. Nebohý a žalobkyňa v 1. rade žili 13 rokov usporiadaným manželským životom, boli si navzájom morálnou aj duševnou oporou, aj vzhľadom na ťažký zdravotný stav žalobkyne v 1. rade. Ako manželia nikdy nežili oddelene a ani nikdy neiniciovali konanie smerujúce k rozvodu ich manželstva. Vzájomné vzťahy všetkých rodinných príslušníkov boli veľmi dobré a tvorili rodinu s vypestovaným citovým zázemím bez problémov a konfliktov. Žalobca v 2. rade mal so svojím nebohým otcom vytvorený krásny a harmonický vzťah, trávili spolu voľné chvíle predovšetkým majstrováním v dielni, otec bol pre žalobcu v 2. rade

prirodzeným vzorom, ku ktorému vzhliadal a ktorého miloval. V čase úmrtia otca bol žalobca v 2. rade v citlivom veku 12,5 rokov, kedy potreboval otca ako vzor pre svoj priaznivý vývoj a oporu. V prípade nebohého išlo o hlavu rodiny, ktorý bol v čase nehody v produktívnom veku 40 rokov, celý život mal pred sebou. Jeho zdravotný stav bol dobrý. Bol jediným živiteľom rodiny, pričom si svoju vyživovaciu povinnosť tak voči manželke ako aj synovi plnil riadne, zodpovedne a dobrovoľne. Zdravotný stav žalobkyne v 1. rade, ktorá bola už pred dopravnou nehodou liečená na ťažké neurotické stavy, bolesti chrbtice a krížov s vyžarovaním do nôh, od roku 2011 sprevádzaný niekoľkými hospitalizáciami v nemocnici. Zdravotný stav žalobkyne v 1. rade sa výrazne zhoršil po strate manžela, ku ktorému zhoršeniu prispeli aj depresívne stavy, ktorými v uvedenom období trpela a naďalej stále trpí. Mali za to, že uvedené bolo v rámci doteraz vykonané dokazovania preukázané výsluchom žalobkyne v 1. rade realizovaným na pojednávaní dňa 27. 02. 2014, výsluchom svedkyne p. X. V., matky žalobkyne v 1. rade a starej matky žalobcu v 2. rade realizovaným na pojednávaní dňa 23. 09. 2014, výsluchom svedka p. G. V., brata žalobkyne v 1. rade a krstného otca žalobcu v 2. rade realizovaným na pojednávaní dňa 23. 09. 2014, rozhodnutím SP o zamietnutí žiadosti o invalidný dôchodok žalobkyne v 1. rade so stanovenou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozsahu 35% a správou ošetrojúceho lekára o zdravotnom stave žalobkyne v 1. rade. Následne poukázali na intenzitu zásahu a mali za to, že svojím protiprávnym konaním žalovaný v 1. rade spôsobil nečakané a tragické usmrtenie manžela a otca žalobcov, nereparovateľnosť následku konania žalovaného, preťaženie rodinných väzieb žalobcov s ich nebohým manželom a otcom, čím násilne zasiahol do ich súkromného a rodinného života v takom rozsahu, ktorý už nie je možné nijakým spôsobom zvrátiť a ktorého následky pociťujú žalobcovia aj po odstupe niekoľkých rokov, pričom takýmto zásahom vznikla žalobcom nemajetková ujma. Následne poukázali na postoj žalovaného v 1. rade a to, že skutok spáchal žalovaný v 1. rade pod vplyvom omamných a psychotropných látok, čo potvrdil znalecký posudok č. 73/2011 znalca N. L. z odboru zdravotníctva a farmácie, toxikológie zo dňa 21. 11. 2011. Zároveň poukázali na arogantný a neseriózný postoj žalovaného k danej veci, ktorý odôvodnila aj tá skutočnosť, že vo veci výslovne klamal, keď poprel pri svojom výsluchu, či bol pod vplyvom alkoholu, omamných a psychotropných látok, že nebol. Navyiac, poukázali aj na okolnosti priamo po skutku, kedy žalovaný v 1. rade vystúpil z motorového vozidla a podišiel k nebohému, ktorému zmeral pult, no tento nejavil známky života. Následne žalovaný v 1. rade spanikáril, nevedel, čo má robiť a z miesta činu odišiel bez toho, aby poskytol nebohému akúkoľvek pomoc alebo aby mu privolal kvalifikovanú pomoc. Išiel domov, auto zaparkoval vo dvore rodinného domu, následne ho preparkoval do garáže rodinného domu svojej babky, išiel domov a zaspal. Záverom zdôraznili, že žalovaný v 1. rade sa ani raz v priebehu súdneho konania žalobcom neospravedlnil za následky svojich činov a spôsobenú bolesť, neprejavil ľútosť nad spôsobenými následkami.

24. Vo vzťahu k výške uplatnenej nemajetkovej ujmy poukázali na špecifikované okolnosti prípadu, postoj žalovaného, ako aj intenzitu zásahu a následkov jeho konania. Nárok žalobkyne v 1. rade uplatnený vo vyššej miere ako v prípade žalobcu v 2. rade odôvodnili zvýšenou intenzitou zásahu, ktorému bola žalobkyňa v 1. rade vystavená, ako aj rozsahu spôsobenej ujmy a následky do budúcnosti, ktoré utrpela vzhľadom na to, že boli násilne preťažené vzájomné hlboké, citové a sociálne väzby medzi žalobkyňou v 1. rade a jej nebohým manželom, strata hlavnej emocionálnej opory a istoty, ktorú žalobkyňa v 1. rade v osobe svojho partnera mala, spôsobila ujmu, ktorej pozostatky pociťuje aj v súčasnosti, najmä v podobe pretrvávajúcich depresívnych stavov, prežitie udalosti sa výrazne podpísali pod zhoršený zdravotný stav žalobkyne v 1. rade, v dôsledku prežitého utrpenia zo straty blízkej osoby nie je žalobkyňa v 1. rade vzhľadom na svoj duševný stav a rozpoloženie dodnes schopná nadväzovať plnohodnotné vzťahy v spoločnosti či akceptovať myšlienku nadviazania nového partnerského vzťahu, kvalita života žalobkyne v 1. rade je vplyvom prežitej traumy podstatne zhoršená ako je tomu v prípade žalobcu v 2. rade, u ktorého je vzhľadom na jeho mladý vek možné do budúcnosti nadviazanie nových sociálnych a citových väzieb, ako aj založenie vlastnej rodiny. Vzhľadom k uvedeným okolnostiam pokladali žalovanú výšku nemajetkovej ujmy za primeranú kompenzáciu za vzniknutú ujmu žalobcov a morálne zadostučinenie, ktorého sa žalobcom doposiaľ ani nedostalo, pokladali za nepostačujúce.

25. K nároku na náhradu trov právneho zastúpenia v trestnom konaní uviedli, že si uplatňujú nárok na zaplatenie sumy 1.425,59 eura a to za 3 úkony poskytnutej právnej pomoci (1 úkon v sume 440,96 eura + RP 7,63 eura), spolu v sume 1.345,77 eura - 10. 01. 2012 - prevzatie a príprava právneho zastúpenia, 22. 01. 2012 - nazretie do vyšetrovacieho spisu, 30. 01. 2012 - písomné uplatnenie nároku poškodených, pričom pri výpočte odkázali na rozhodnutie Okresného súdu Levice. Okrem toho žiadali aj cestovné náklady v sume 28,98 eura za 1 cestu a náhradu za premeškaný čas v sume 50,84 eura, spolu 79,82 eura.

26. Súd vec prejednal na nariadenom pojednávaní, ktorého sa nezúčastnili žalobkyňa v 1. rade, žalobca v 2. rade, žalovaný v 1. rade a tiež žalovaný v 2. rade, preto súd vec prejednal podľa § 180 CSP v ich neprítomnosti.

27. Právna zástupkyňa žalobcov na pojednávaní uviedla, že sa plne pridriava argumentácie deklarovanej v písomnom vyjadrení zo dňa 26. 03. 2018, ktoré bolo elektronicky doručené konajúcemu súdu, v zmysle ktorého navrhla, aby súd rozhodol vo veci nemajetkovej ujmy tak, že žalobkyni v 1. rade prizná sumu 23.540 eur, žalobcovi v 2. rade sumu 15.000 eur. Súčasťou nároku na náhradu škody boli aj náklady právneho zastúpenia vynaložené v trestnom konaní a týmto titulom navrhla, aby súd priznal sumu 1.425,59 eura. Rovnako tak navrhla, aby súd zaviazal žalovaných k plneniu spoločne a nerozdielne, pričom plnením jedného zo žalovaných zaniká povinnosť druhého žalovaného v rozsahu poskytnutého plnenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Na dotaz súdu dodala, že ohľadom základu na výpočet výšky trov právneho zastúpenia v trestnom konaní, túto otázku ponecháva na zvážení súdu v zmysle podaného podania.

28. Právna zástupkyňa žalovaného v 1. rade uviedla, že pokiaľ ide o otázku pasívnej legitímácie vo vzťahu k nemajetkovej ujme žiadala, aby sa súd zaoberal názorom odvolacieho súdu v bode 22 až 30 odvolacieho rozsudku krajského súdu. S poukazom na žalovaného v 1. rade je sporná výška nemajetkovej ujmy, voči ktorej mal námietky. Pokiaľ išlo o intenzitu zásahu opísaného v bode 2. vyjadrenia žalobcov, tento nebol sporný. Rovnako neboli sporné skutkové okolnosti na strane žalobcov opísané v bode 1. vyjadrenia žalobcov. Sporným bolo posúdenie osoby páchatela a teda škodcu, ako aj jeho postoj k žalobcom vo vzťahu k odškodneniu, ako aj jeho majetkové a osobné pomery a žalobcovia otvorili aj otázku jeho odsúdenia a trestu v bode 3 vyjadrenia. Čo sa týkalo výšky nemajetkovej ujmy tak, ako ju určil súd prvej stupňa, že ju posúdil rovnocenne vo vzťahu k žalobcom, s týmto žalovaný v 1. rade súhlasil, lebo sú to blízke osoby, ktoré mali v manželovi a otcovi rovnocenný, blízky vzťah, boli členovia domácnosti poškodeného. Obe osoby boli rovnako odkázané v tom čase na jeho výživu. Zdôraznila, že syn nenávratne stratil svojho otca, kým na druhej strane manželka sa stala vdovou ako 33 ročná a do budúca má ešte časový priestor nadviazať obdobný vzťah, aký prežívala so svojim manželom. Poukázala však aj na postoj žalovaného v 1. rade v trestnom konaní, ktorý už v trestnom konaní oľutoval svoj skutok. V tomto konaní si ustanovil právneho zástupcu, aby bol prístupný súdu. Aj v trestnom konaní napomáhal orgánom činným v trestnom konaní v plnej miere, s časti nahradil škodu, vo výške ako bola ozrejmená v doterajšom dokazovaní. Poukázala tiež na to, že bol exemplárne potrestaný za neúmyselný trestný čin, ktorý si plne odsedel 16 mesiacov v ústave na výkon trestu. Bol mu uložený 4 ročný zákaz činnosti a bol odsúdený právoplatne pre usmrtenie v zmysle § 149 ods. 1 a 2 písm. a) trestného zákona a nie pre trestný čin podľa § 149 ods. 4 trestného zákona a nemožno mu pričítať, alebo v tomto konaní pripisovať to, že mal v moči nájdené stopové prvky po omamných látkach, nakoľko tieto sa udržia aj v rozsahu 14 dní a nebolo preukázané v trestnom konaní, že by spáchal skutok pod vplyvom omamných psychotropných látok a v zmysle § 193 CSP je súd týmto trestným rozsudkom viazaný a už vôbec nemôže prihliadať na ustanovenie § 178 Trestného priadku ani sa s tým zaoberať. Poukázala na časť vyjadrenia v bode 3, kde sa uvádzalo, že odišiel alebo ušiel z miesta činu a neposkytol pomoc, keďže aj v zmysle lekárskeho posudku v trestnom konaní by sa v žiadnom prípade poškodenému nepodarilo zabrániť smrteľnému následku ani prípadným poskytnutím pomoci. Tiež poukázala na majetkové a osobné pomery žalovaného v čase skutku, ktorý vlastne bol po odsúdení vo výkone trestu, potom bol nezamestnaný, následne pracoval vo Švajčiarsku, zo zamestnania bol prepustený, v súčasnosti je stále vo Švajčiarsku a pracuje. Napriek tomu by mal navrhovaný rozsah nemajetkovej ujmy len na žalovaného v 1. rade likvidačný charakter. Pokiaľ išlo o jeho postoj k žalobcom, on sa na pojednávanie 27. 02. 2014 osobne dostavil, uviedol, že to bolo aj v tom čase pojednávania, aj po výkone trestu aj pre neho ťažké, aj pre jeho rodinu, oľutoval na pojednávaní svoj skutok, aj pred žalobkyňou, takže popierame niečo také, že by sa choval arogantne voči tomu, čo urobil a na druhej strane sa toto môže stať komukoľvek z nás a treba prihliadať aj na to, že išlo o neúmyselné usmrtenie a určite to nechcel urobiť. Pokiaľ išlo o časť nároku ohľadom náhrady trov, ponechala v tomto smere rozhodnutie na úvahe súdu a navrhla, aby boli zaviazaní žalovaní v 1. a 2. rade spoločne a nerozdielne zaplatiť každému žalobcovi nemajetkovú ujmu vo výške 15.000 eur. Čo sa týkalo náhrady trov konania, navrhla, aby súd rozhodol, že žiaden účastník nemá právo na náhradu trov konania, nakoľko žalobcovia boli úspešní len pomerne, neboli úspešní pokiaľ išlo o nároky z titulu úrazovej renty v rozsahu 100 %.

29. Právny zástupca žalovaného v 2. rade uviedol, že vo vzťahu k trovám v trestnom konaní, žalovaný v 2. rade v celom rozsahu poukazuje na odôvodnenie odvolania zo dňa 05. 09. 2016, v ktorom sa komplexne vyjadril, prečo podľa jeho právneho názoru v časti trov právneho zastúpenia v trestnom konaní neboli splnené podmienky na ich priznanie proti žalovanému v 2. rade v zmysle podmienok § 4 ods. 2 písm. c) Zákona o PZP v spojení s § 11 ods. 6 písm. a) a b) Zákona o PZP. V tejto časti preto žiadal žalobu voči žalovanému v 2. rade zamietnuť. Čo sa týkalo náhrady nemajetkovej ujmy, pokiaľ v nadväznosti na rozhodnutie a odôvodnenie odvolacieho súdu, tento konštatoval, že v zmysle § 4 ods. 2 písm. a) Zákona o PZP, pod pojem škoda na zdraví možno zahrnúť aj náhradu nemajetkovej ujmy pozostalých obetiach dopravných nehôd. Uvedené bolo potom potrebné chápať v kontexte celého Zákona o PZP, ktorý bol ako celok koncipovaný na odškodňovanie objektívnych škodových nárokov, ku ktorým došlo pri dopravnej nehode. Toto je premietnuté aj v § 5 ods. 1 písm. h) Zákona o PZP, v zmysle ktorého poisťovateľ nie je povinný za poisteného uhradiť škodové nároky, ktoré nie sú v príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou. Príčinná súvislosť pritom musí byť priama a aj vzniknutý následok musí byť priamy, nestačí, aby bol len sprostredkovaný, to znamená, že poisťovateľ hradí škodové nároky konkrétnych účastníkov dopravnej nehody, prípadne škody na majetku, ktorá vznikla priamo pri dopravnej nehode. Nemajetková ujma pozostalých vzniká ako reakcia na informáciu o tom, že pri dopravnej nehode došlo k úmrtiu ich rodinného príslušníka, pričom priamym následkom dopravnej nehody je samotné úmrtie a nemajetková ujma pozostalých je sprostredkovanou reakciou už na samotný následok dopravnej nehody. Skutočnosť, že nemajetková ujma pozostalých predstavuje nepriame následky dopravnej nehody bola prezumovaná aj v rozhodnutí Európskeho súdneho dvora C 350/2014 I., kde je teda zrejmé, že aj pokiaľ v zmysle právneho názoru odvolacieho súdu pripustíme, že do samotného rozsahu krytia spadá aj nemajetková ujma pozostalých, na túto by následne bolo potrebné aplikovať uvedenú výluku v § 5 ods. 1 písm. h) Zákona o PZP. Pokiaľ by súd mal za to, že nie je dôvod, alebo táto výluka nie je dôvodná, čo sa týkalo výšky priznávanej náhrady nemajetkovej ujmy, žalovaný v 2. rade mal za to, že nakoľko náhrada nemajetkovej ujmy, resp. jej konkrétna výška závisí výlučne od posúdenia súdu, bolo možné v zmysle článku 4 CSP analogicky použiť a podľa právneho názoru žalovaného v 2. rade najbližšiu podobnú právnu úpravu, ktorá je obsiahnutá v zákone č. 215/2006 Z.z. o odškodňovaní obetí poškodených trestnými činmi, ktorá v prípade úmrtia spôsobeného trestným činom priznáva pozostalým náhradu nemajetkovej ujmy v rozsahu 50 násobku minimálnej mzdy a v roku, v ktorom k trestnému činu došlo, čo by v našom prípade predstavovalo sumu cca 16.000 eur s tým, že toto je maximálne možné plnenie pre všetkých pozostalých v zmysle zákona č. 215/2006 Z.z. Pokiaľ by súd priznával náhradu nemajetkovej ujmy aj vo vzťahu k žalovanému v 2. rade žiadame zohľadniť skôr uvedené. Gro odvolania v trestnom konaní bolo, že v zmysle § 4 ods. 2 písm. c) Zákona o PZP poškodený má nárok na úhradu účelne vynaloženú trov právneho zastúpenia vzniknutých v dôsledku porušenia povinnosti poisťovateľa podľa § 11 ods. 6 písm. a) a b) Zákona o PZP, t.j. do troch mesiacov od oznámenia poisťovej udalosti ukončiť šetrenie a poskytnúť v zistenom rozsahu plnenie. Všetky úkony v rámci trestného konania, ktorých sa žalobca domáha proti aj žalovanému v 2. rade však boli uskutočnené pred samotným nahlásením poisťovej udalosti, resp. uplatnením týchto nárokov žalovaného v 2. rade, resp. pred uplynutím zákonnej trojmesačnej lehoty.

30. Na základe vykonaného dokazovania, vykonaného prečítaním listín, nachádzajúcich sa v spise, ako aj výsluchom žalobkyne v 1. rade a žalovaného v 1. rade a tiež navrhnutých svedkov, súd zistil tento skutkový a právny stav:

31. Dňa 21. 11. 1998 došlo k uzatvoreniu manželstva medzi nebohým Z. R. a žalobkyňou v 1. rade. Z manželstva sa dňa XX. XX. XXXX narodil žalobca v 2. rade. Dňa 22. 10. 2011 po zrážke s motorovým vozidlom, ktoré šoféroval žalovaný v 1. rade, nebohý Z. R. utrpel z lekárskeho hľadiska smrteľné zranenia, ktorým na mieste podľahol. Žalovaný v 1. rade rozsudkom Okresného súdu Levice zo dňa 26. 06. 2012 č.k. 3T/119/2012 bol uznaný vinným, že dňa 22. 10. 2011 v čase cca 4.00 h medzi obcami P. Ď. H. B. viedol osobné motorové vozidlo zn. Alfa Romeo s evidenčným číslom I. v smere od P. J. B. B., pričom v dôsledku nevenovania sa plne vedeniu motorového vozidla neskoro spozoroval pred ním v reflexnej veste jazdiaceho a riadne osvetleného cyklistu Z. R., prednou časťou vozidla narazil do zadnej časti bicykla, čím porušil ustanovenie § 4 odsek 1 písmeno c) zákona číslo 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v dôsledku čoho bol Z. R. po zrážke odhodенý do pravej priekopy vedľa vozovky, čím utrpel z lekárskeho hľadiska smrteľné zranenia, ktorým na mieste podľahol, pričom podľa znaleckého posudku jeho smrti sa nedalo zabrániť ani poskytnutím včasnej a odbornej pomoci, teda inému z nedbanlivosti spôsobil smrť a spáchal tento čin závažnejším spôsobom konania, porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona, čím spáchal prečin usmrtenia podľa

§ 149 odsek 1, odsek 2 písmeno a) Trestného zákona č. 300/2005 Z.z. v znení zákona č. 262/2011 Z.z. s poukazom na § 138 písmeno h) Trestného zákona a za to bol odsúdený podľa § 149 odsek 2 Trestného zákona č. 300/2005 Z.z. v znení zákona č. 262/2011 Z.z. za použitia § 38 odsek 2, 3, § 36 písmeno k), l), § 39 ods. 2 písmeno d), odsek 4 Trestného zákona na trest odňatia slobody v trvaní 16 mesiacov. Podľa § 48 odsek 2 písmeno a) Trestného zákona, obvinený na výkon trestu odňatia slobody bol zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Podľa § 60 odsek 1, 2 Trestného zákona sa obvinenému uložil trest zákazu činnosti viesť motorového vozidla akéhokoľvek druhu na dobu 4 roky. Podľa § 288 odsek 1 Trestného poriadku súd poškodenú - žalobkyňu v 1. rade s nárokom na náhradu škody odkázal na občianske súdne konania. Trestný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 26. 06. 2012.

32. Z trestného spisu Okresného súdu Levice sp. zn. 3T/119/2012 pritom vyplýva, že žalobcovia si uplatnili nárok poškodených na náhradu škody v trestnom konaní a boli zastúpení právnym zástupcom, ktorý v ich mene a na ich účet vykonal nasledovné úkony:

- príprava a prevzatie zastúpenia dňa 10. 01. 2012 a nazretie do vyšetrovacieho spisu dňa 22. 01. 2012 v rámci oboznámenia sa so spisom,
- uplatnenie nároku poškodených dňa 30. 01. 2012 a to titulom nároku na náhradu škody podľa § 442 a nasl. Občianskeho zákonníka - skutočná škoda vo výške 150 eur (škoda na bicykli 70 eur, škoda na ošatení zomrelého 80 eur), primerané náklady spojené s pohrebom 790,44 eura (mestská knižnica oznámenie 4 eurá, pohrebná služba 442,09 eura, PPD 94,35 eura, ošatenie mŕtveho do truhly 100 eur, smútočné ošatenie manželky 100 eur, smútočné ošatenie syna 50 eur), náklady na zriadenie pomníka 663,88 eura, titulom nároku na náhradu škody podľa § 448 Občianskeho zákonníka - pozostalostnú úrazovú rentu, titulom nemajetkovej ujmy, titulom právneho zastúpenia poškodených v trestnom konaní.

Čo sa týkalo úkonov, preštudovanie vyšetrovacieho spisu dňa 17. 02. 2012 a 19. 03. 2012, z obidvoch sa zástupkyňa žalobcov ospravedlnila a zúčastnila sa ich priamo žalobkyňa v 1. rade.

Z trestného spisu okrem toho vyplynulo, že žalovaný v 1. rade už pri výsluchu dňa 22. 10. 2011 potvrdil, čo sa stalo a prejavil ľútosť.

Zo znaleckého posudku, vypracovaného T. Y. T. č. 120/2011 a T. G. W. č. 26/2011, časti III. Záver, otázka 5, vyplynulo, že celkový rozsah poranenia u nebohého Z. R., ktorý zistili pri pitve, hodnotili zo súdnolekárskeho hľadiska ako poranenie smrteľné pre všeobecnú povahu. Z toho vyplývalo, že smrť poškodeného sa nedalo zabrániť ani poskytnutím včasnej a odbornej lekárskej pomoci.

Zo znaleckého posudku, vypracovaného N. L. L., L., č. 73/2011, vyplynulo, že žalovaný v 1. rade v čase dopravnej nehody bol pod vplyvom psychoaktívnych omamných látok a nebol schopný viesť bezpečne osobné motorové vozidlo.

Zo zápisnice o výsluchu znalca N. L. L., L. dňa 07. 03. 2012 vyplynulo, že v tomto konkrétnom prípade boli zistené koncentrácie v moči, čo sa týka kanabinoïdov len v moči čo sú nevýznamné koncentrácie a čo sa týka metamfetamínu v moči to sú subtoxické koncentrácie ale nepriame. Je to len dôkaz že bol použitý metamfetamín. Konkrétnu hodnotu metamfetamínu by bolo možné zistiť len z odobratej vzorky krvi. Čo v tomto prípade nebolo. Je to dôkaz len, že ho požil. Okrem toho dodal, že z koncentrácie drogy zistenej v moči nie je možné robiť uzávery čo sa týka časového posúdenia. Ďalej tiež uviedol, že zistené koncentrácie drog v moči svedčia nepriamo o nižších ako sú toxické koncentrácie ale nemožno hovoriť o predávkovaní.

Návrh na konanie o dohode o vine a treste bol zo dňa 27. 03. 2012, následne prebehlo aj konanie, v rámci ktorého žalovaný v 1. rade oľutoval skutok.

33. Okrem toho dňa 09. 02. 2012 žalovaný v 1. rade dobrovoľne uhradil žalobkyňi v 1. rade sumu 1.460 eur, poštovou poukážkou.

34. Podaním zo dňa 10. 02. 2012 žalobcovia si u žalovaného v 2. rade uplatnili nárok poškodených na plnenie v zmysle § 15 zák. č. 381/2001 Z.z. a to titulom nároku na náhradu škody podľa § 442 a nasl. Občianskeho zákonníka, skutočnú škodu, t.j. škodu na bicykli, škodu na ošatení nebohého, spolu v

sume 150 eur, primerané náklady spojené s pohrebom spolu v sume 790,44 eura a náklady na zriadenie pomníka v sume 663,88 eura, titulom nároku na náhradu škody podľa § 448 Občianskeho zákonníka, t.j. pozostalostnú úrazovú rentu a to na žalobkyňu v 1. rade v sume 205 eur mesačne od 01. 11. 2011 a na žalobcu v 2. rade v sume 159 eur mesačne od 01. 11. 2011, titulom škody, nemajetkovej ujmy pre žalobkyňu v 1. rade v sume 25.000 eur a pre žalobcu v 2. rade v sume 15.000 eur, titulom právneho zastúpenia poškodených v trestnom konaní.

35. Oznámením o poistnom plnení zo dňa 18. 04. 2012 bolo žalobcom oznámené žalovaným v 2. rade, že dňa 16. 04. 2012 bolo ukončené šetrenie poistnej udalosti, na základe ktorého predložili v prílohe listu výpočet výšky plnenia a to v sume 150 eur.

36. Oznámením o poistnom plnení zo dňa 18. 04. 2012 bolo žalobcom oznámené žalovaným v 2. rade, že dňa 16. 04. 2012 bolo ukončené šetrenie poistnej udalosti, na základe ktorého predložili v prílohe listu výpočet výšky plnenia a to v sume 1.354,32 eura.

37. Podaním zo dňa 26. 04. 2012 žalovaný v 2. rade zaslal žalobcom žiadosť o doručenie dokladov a to aktuálneho právoplatného rozsudku o vyživovacej povinnosti zosnulého na maloletého syna Z. R., denný vymeriavací základ nebohého, číslo účtu manželky zosnulého so súhlasom na výplatu mesačných platieb na poškodenú.

38. Podaním zo dňa 21. 05. 2012 žalobcovia doložili potvrdenie o dennom vymeriavacom základe a vyčíslenie nárokov titulom pozostalostnej úrazovej renty, v rámci ktorého žiadali pozostalostnú úrazovú rentu pre žalobkyňu v 1. rade v sume 314,06 eura mesačne a pre žalobcu v 2. rade v sume 157,03 eura mesačne. Súčasťou bolo aj potvrdenie, v rámci ktorého bol denný vymeriavací základ vo výške 19,3602 eura. Úhrn zúčtovaných a vyplatených príjmov zo závislej činnosti za rok 2011 bol vo výške 6.814,89 eura a to za 10 mesiacov

39. Stanovisko k uplatneniu pozostalostnej úrazovej renty bolo žalobcom zo strany žalovaného v 2. rade zaslané podaním zo dňa 19. 06. 2012, v rámci ktorého bolo žalobcom oznámené, že ich žiadosti žalovaný v 2. rade nemôže vyhovieť.

40. V rámci refundácie dôchodkových dávok vyplatených žalobkyňi v 1. rade formou vdovského a sirotského dôchodku za obdobie od 22. 10. 2011 - 31. 12. 2012 vo výške 5.223,82 eura, vdovský dôchodok 3.133,96 eura a sirotský dôchodok 2.089,86 eura. Za obdobie od 01. 01. 2013 do 31. 12. 2013 bolo žalobkyňi v 1. rade vyplatené 4.540,80 eura a to formou vdovského dôchodku 2.731,20 eura a formou sirotského dôchodku 1.809,60 eura, pričom výška vdovského dôchodku za mesiace 2- 11 predstavovala sumu 227,60 eura a sirotského sumu 150,80 eura.

41. Rozhodnutím Sociálnej poisťovne ústredie zo dňa 09. 01. 2012 číslo 785 104 6709 bol od 22. 10. 2011 priznaný sirotský dôchodok v sume 142,20 eura mesačne a od 01. 01. 2012 bol zvýšený na sumu 146,90 eura mesačne. Rozhodnutím Sociálnej poisťovne ústredie zo dňa 09. 01. 2012 číslo 785 104 6709 bol od 22. 10. 2011 priznaný vdovský dôchodok v sume 213,20 eura mesačne a od 01. 01. 2012 zvýšený na sumu 220,30 eura mesačne. Rozhodnutiami zo dňa 05. 12. 2013 bol od 01. 01. 2014 sirotský dôchodok zvýšený na sumu 153,80 eura mesačne a vdovský dôchodok na sumu 233,30 eura mesačne. V súčasnosti žalobkyňa v 1. rade poberá vdovský dôchodok vo výške 237,90 eura a žalobca v 2. rade vykonáva dohodu o brigádnickej práci študentov

42. Čo sa týka zdravotného stavu žalobkyne v 1. rade, z listinných dôkazov vyplynulo, že rozhodnutím Sociálnej poisťovne zo dňa 26. 02. 2007 číslo 785 104 6709 0 bola zamietnutá žiadosť o invalidný dôchodok a to z dôvodu, že miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bola 35%. V období od 12. 10. 2011 do 18. 10. 2011 bola žalobkyňa v 1. rade hospitalizovaná pre zdravotné problémy, ktoré boli dlhotrvajúce. Dňa 28. 11. 2011 bol vypracovaný lekársky posudok, v rámci ktorého bola stanovená miera funkčnej poruchy v percentách 55% s tým, že fyzická osoba nebola odkázaná na opatrovanie/osobnú asistenciu, nebola odkázaná na úpravu bytu/rodinného domu/garáže, nebola odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, nebola odkázaná na kompenzáciu zvýšených výdavkov na diétne stravovanie, nebola odkázaná na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou, nebola odkázaná na kompenzáciu zvýšených výdavkov na opotrebovanie šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia, nebola odkázaná na sprievodcu. V rámci vyjadrenia k sociálnym dôsledkom

ťažkého zdravotného postihnutia bolo uvedené, že v oblasti mobility má fyzická osoba zníženú pohybovú schopnosť, v oblasti orientácie nemá fyzická osoba zníženú orientačnú schopnosť, v oblasti komunikácie nemá fyzická osoba narušenú schopnosť komunikácie, v oblasti sebaobsluhy nemá fyzická osoba obmedzenú schopnosť sebaobsluhy. Rozhodnutím zo dňa 28. 11. 2011 č. spisu B2011/03393 nebolo vyhovené žiadosti žalobkyne v 1. rade o vyhotovenie preukazu s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom, nakoľko nebola odkázaná na sprievodcu, avšak bol jej vystavený preukaz fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím. Zo správy T. H.O. V. vyplynulo, že žalobkyňa v 1. rade je v jej starostlivosti od 13. marca 2013, trpí bolesťami chrbtice krčnej a bedrovej, ako i závratmi, opakovane býva hospitalizovaná a je jej podávaná tabletková a injekčná liečba.

43. Ohľadom majetkových pomerov, z listinných dôkazov vyplynulo, že rozhodnutím zo dňa 30. 08. 2011 číslo vkladu V985/11 bol povolený vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností k nehnuteľnostiam v katastrálnom území Želiezovce I. XXXX pozemok registra C KN parcelné číslo XXXX/X, zastavané plochy a nádvoria o výmere 1696 m², XXXX stavba so súpisným číslom XXXX na pozemku registra C KN s parcelným číslom XXXX/X, zastavané plochy a nádvoria o výmere 1696 m² v prospech nebohého a žalobkyne v 1. rade v podiele 1 v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov na základe kúpnej zmluvy. Okrem toho dňa 08. 03. 2011 nebohý Z. R. uzatvoril zmluvu o úvere s Poštovou bankou, a.s., v rámci ktorej požiadal o poskytnutie úveru vo výške 3.500 eur, v 70 splátkach a bol mu poskytnutý úver vo výške 3.500 eur s mesačnou splátkou vo výške 85 eur a konečnou splatnosťou 14. 01. 2017. Žalobkyňa v 1. rade je nezamestnaná, vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 19. 11. 2008 naďalej, pričom s úradom spolupracuje a v pravidelných intervaloch predkladá potvrdenia o hľadaní zamestnania.

44. Žalobkyňa v 1. rade pri svojom výsluchu uviedla, že je vyučená predavačka a je evidovaná na úrade. Momentálne potreby zabezpečuje z finančných prostriedkov v sume okolo 470 eur mesačne, ktoré sú z titulu rodinných prídavkov, sirotského a vdovského dôchodku. Otec so synom, ktorý mal v tom čase 12 rokov, mali veľmi dobrý vzťah. Čo sa týkalo jej zdravotného stavu, nemôže sa zamestnať, nakoľko chodí po nemocniciach, po lekároch, má problémy s chrbticou. Čo sa týkalo syna, tak syn traumy prekonal spolu s ňou a krstným otcom, jej bratom, osobitne nejakého lekára nepotreboval, avšak sa mu venoval školský psychológ a učiteľia. Pre smrťou manžela bol príjem 560 eur a rodinné prídavky vo výške 25 eur. Ohľadom invalidného dôchodku uviedla, že o tento žiadala pred 6 rokmi, ale chýbali jej 2 % na priznanie invalidného dôchodku.

45. Žalovaný v 1. rade na pojednávaní konanom dňa 27. 02. 2014 oľutoval svoje konanie. Okrem toho uviedol, že doteraz nevedel nazbierať odvalu na to, aby navštívil žalobcov, aby sa im za to ospravedlnil. Rozmýšľal, čo by to zmenilo, pretože týmto trpí aj on a jeho rodina. Musel nastúpiť do výkonu trestu od 30. 08. 2012 do 31. 12. 2013 a počas výkonu pracoval. Momentálne je nezamestnaný, slobodný a žije s rodičmi. Dodal, že trest zákazu činnosti mu začal plynúť 01. 01. 2014 a je uložený na 4 roky. V čase dopravnej nehody bol asi opar na ceste, bol nízky tlak a bola znížená viditeľnosť, čo spôsobilo, že vo svojom smere nezbadal cyklistu. Ohľadom užívania drogy uviedol, že tú požil asi dva týždne predtým.

46. Svedkyňa X.Q. V., matka žalobkyne v 1. rade a stará matka žalobcu v 2. rade, uviedla, že so zaťom dobre vychádzali, dokonca aj jej manžel, ktorý zomrel v roku 2004. Čo sa týkalo udalosti po smrti zaťka, tak bolo to pre nich ťažké, ale hlavne pre žalobcov, v dôsledku čoho u nich bývali asi tak tri mesiace a snažili sa im pomáhať - ona so synom. Dodala, že zaťko so žalobkyňou v 1. rade mali vynikajúci manželský vzťah, vyzerali ako stále zamilovaný ľudia. Rovnako mal zaťko dobrý vzťah so žalobcom v 2. rade, trávili spolu veľmi veľa času, veľmi si rozumeli. V období 3 mesiacov po smrti zaťka, bolo to pre nich veľmi ťažké obdobie, žalobkyňa v 1. rade často krát plakala a od tej doby nenadviazala vzťah s nikým. Vo vzťahu k hospodáreniu uviedla, že výplatu brali v hotovosti, posplácali nevyhnutné náklady a oni so synom im pomáhali, keď potrebovali. Záverom poukázala na zlý vzťah k svokrovcem.

47. Svedok G. V.Č., brat žalobkyne v 1. rade a krstný otec žalobcu v 2. rade potvrdil, že sa venuje žalobcovi v 2. rade. Čo sa týkalo obdobia, kedy mu zomrel otec, dosť sa do seba uzatvoril, bral si vzor z otca a keďže už otec nie je, tak teraz sa na neho díva, ale na otca stále spomína. Vyjadril domnienku, že žalobkyňa v 1. rade a nebohý mali dobré manželstvo. Čo sa týkalo vzťahu so žalobcom v 2. rade tak uviedol, že mali vynikajúci vzťah, vždy sa ponáhlal domov, majstrovali v dielni, opravovali bicykel. Žalobca v 2. rade sa na neho tešil.

48. Svedok Y. R.O., švagor žalobkyne v 1. rade a strýc žalobcu v 2. rade, uviedol, že ako bratia spolu dobre s nebohým vychádzali, avšak do času, kým sa oženil, možno nejaké 2 roky sa nekontaktovali, bolo to rôzne a keď sa ho spýtal, prečo k nim nechodia, brat mu povedal, že žalobkyňa v 1. rade tomu nie je rada, že by sa navštevovali. Matku aj jeho to veľmi trápilo, že ako to medzi nimi je, pričom dodal, že matka za toto obdobie asi dvakrát videla vnuka. Ohľadom vzťahu nebohého so žalobkyňou v 1. rade uviedol, že nebohý sa nikdy neponosoval, že by spolu zle nažívali. Rovnako tak potvrdil dobrý vzťah nebohého k žalobcovi v 2. rade, mal ho veľmi rád. Záverom vyjadril podozrenie, že žalobkyňa v 1. rade narušila vzťahy a nebohého dirigovala, aby k nim nechodil.

49. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poisťovnej zmluve.

50. Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z. poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu:

- a. škody na zdraví a nákladov pri usmrtení,
- b. škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou vecí,
- c. účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nespĺnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a) alebo písm. b), alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť plnenie alebo neoprávnene krátil poskytnuté poistné plnenie,
- d. ušlého zisku.

51. Podľa § 5 ods. 1 písm. h) zákona č. 381/2001 Z.z. ak poistná zmluva neustanovuje inak, poisťovateľ nenahradí z poisteného škodu, ak ide o zodpovednosť za škodu, ktorej vznik nie je v príčinnej súvislosti s poistnou udalosťou,

52. Podľa § 11 ods. 6 písm. a) zákona č. 381/2001 Z.z. poisťovateľ je povinný bez zbytočného odkladu začať prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a do troch mesiacov odo dňa oznámenia poškodeného o škodovej udalosti skončiť prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a oznámiť poškodenému výšku poistného plnenia, ak bol rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a nárok na náhradu škody preukázaný,

53. Podľa § 11 ods. 6 písm. b) zákona č. 381/2001 Z.z. poisťovateľ je povinný bez zbytočného odkladu začať prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a do troch mesiacov odo dňa oznámenia poškodeného o škodovej udalosti poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietol poskytnúť alebo pre ktoré znížil poistné plnenie alebo poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie k tým uplatneným nárokom na náhradu škody, v ktorých nebol v ustanovenej lehote preukázaný rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a výška poistného plnenia; písomné vysvetlenie sa považuje za doručené dňom, keď ho poškodený prevzal, odmietol prevziať, alebo dňom, keď ho pošta vrátila ako nedoručené.

54. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi²⁰⁾ a je povinný tento nárok preukázať.²¹⁾

55. Citované ustanovenie § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z. vymedzuje rozsah poistného krytia, a to tým spôsobom, že pod písm. a) až d) tohto ustanovenia obsahuje taxatívny výpočet prípadov, na ktoré sa vzťahuje poistné krytie a ktoré sú z hľadiska rozlíšenia toho, čo sa odškodňuje (okrem prípadu uvedeného pod písmenom c/), zhodné s právnou úpravou spôsobu a rozsahu náhrady škody spôsobenej prevádzkou motorových vozidiel obsiahnutou v Občianskom zákonníku (§ 442 a nasl.). Z takto vymedzeného rozsahu poistného krytia je zrejmé, že rozlišuje vecnú škodu, ktorá je v Občianskom zákonníku upravená v § 443 a škodu na zdraví, ktorú upravujú ustanovenia § 444 - § 449a Občianskeho zákonníka.

56. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

57. Podľa § 13 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadostučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadostučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

58. Právo na ochranu osobnosti predstavuje inštitút, v rámci ktorého sú chránené jednotlivé čiastkové práva zabezpečujúce občianskoprávnu ochranu konkrétnych stránok osobnosti fyzickej osoby. Predmetom ochrany sú jednak nemateriálne hodnoty a stránky osobnosti človeka (meno, česť, dôstojnosť, súkromie, vážnosť, telesná integrita, rodinný život a pod.), jednak prejavy osobnej povahy (napr. písomnosti osobnej povahy, podobizne, obrazové snímky, zvukové záznamy). Teda subjektom práva na ochranu osobnosti je len fyzická osoba ako ľudská bytosť - človek, pretože len táto môže byť nositeľom osobnosti, resp. jednotlivých hodnôt tvoriacich osobnosť.

59. Generálna klauzula ochrany osobnosti, obsiahnutá v ust. § 11 Občianskeho zákonníka, bola prispôbená Listine základných práv a slobôd zákonom č. 509/1991 Zb., účinným od 1.1.1992. Účinnosťou tohto zákona bola pod ochranu osobnosti zahrnutá aj ochrana súkromia, ktorá zahŕňa právo na nerušený osobný život, duševný pokoj, nedotknuteľnosť života jednotlivca v kruhu jeho najbližších. Jednou z hodnôt osobnosti každej fyzickej osoby ako celku, ktorej rešpektovanie musí občianske právo voči subjektom v rovnakom postavení zabezpečovať, je právo na súkromie.

60. Obsah práva na súkromie je nutné určovať so zreteľom na ústavné predpisy a ustanovenia medzinárodných zmlúv o ľudských právach a základných slobodách, uvedených v čl. 154c ods. 1 Ústavy SR, v ktorých má pozitívna zákonná úprava práva občana na súkromie, svoj prirodzenoprávny zdroj.

61. Súčasťou práva na súkromie je právo na rodinný život. Podstatou rodinného života je oprávnenie fyzickej osoby utvárať, udržiavať a rozvíjať vzťahy medzi členmi rodiny, založenej na silných citových väzbách. Ak medzi fyzickými osobami existujú sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy, vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života, môže porušením práva na život jednej z nich dôjsť k nedovolenému zásahu do práva na súkromie druhej z týchto osôb. Takýmto protiprávnym zásahom tretej osoby do práva na súkromie, resp. práva na rodinný život, môže byť ďalšiemu účastníkovi vzťahu spôsobená taká ujma, ktorá mu čiastočne alebo úplne bráni naplňovať jeho citové potreby, t. j. nemajetková ujma postihujúca inú ako majetkovú sféru osobnosti, sféru osobnostnú, ku ktorej nepochybne patrí aj citová (emocionálna) ujma. Ak dôjde k smrti jedného z členov rodinného vzťahu, pozostalá osoba môže utrpieť citovú ujmu vo forme šoku, smútku zo straty blízkej osoby a takisto aj spoločensva (vzťahu) s blízkou osobou.

62. Osobnosť, ktorá je chránená prostredníctvom všeobecného osobnostného práva v prípade, ak došlo k zásahu do tohto práva, má možnosť využiť právne prostriedky ochrany osobnosti, ktoré sú exemplifikatívne uvedené v ust. § 13 Občianskeho zákonníka. Prichádzajú do úvahy, pokiaľ hrozí, alebo je spôsobená ujma v osobnostnej nemajetkovej sfére a majú rôznu povahu. Ktoré z týchto právnych prostriedkov príslušná fyzická osoba na ochranu svojej osobnosti uplatní, bude závisieť v prvom rade na jej vôli, ovplyvnenej predovšetkým intenzitou a povahou protiprávneho zásahu. Zásah do emocionálnej sféry fyzickej osoby, spôsobený protiprávnym konaním tretej osoby, následkom ktorého je úmrtie blízkej osoby, zakladá právo domáhať sa ochrany osobnosti podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti. Realizácia tejto ochrany je vo výlučnom záujme osôb, ktoré sú v takom úzkom vzťahu k postihnutej fyzickej osobe, že ochrana integrity jeho osobnosti aj po jeho smrti, je ich osobným záujmom; ide o najbližších príbuzných, a to manžela a deti, a ak ich niet, tak o rodičov.

63. Jednotlivé prostriedky na ochranu osobnosti sú relatívne samostatné. Je možné ich použiť jednotlivo alebo kumulovane, taktiež v závislosti od intenzity protiprávneho zásahu do osobnostnej sféry fyzickej osoby. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa ust. § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, predstavuje jedno z parciálnych a relatívne samostatných prostriedkov ochrany jednotného práva na ochranu osobnosti fyzickej osoby. Vzniká vtedy, keď morálna satisfakcia, ako rýdzo osobné právo na vyváženie a zmiernenie nepriaznivých následkov protiprávneho zásahu do osobnostných práv, nestačí.

Predpokladmi vzniku tohto nároku je existencia ujmy, porušenie právnej povinnosti, resp. protiprávny úkon, spočívajúci v konaní tretej osoby, zodpovednej za narušenie osobnostných práv a príčinná súvislosť medzi touto ujmom a protiprávnym konaním.

64. Podľa § 46 ods. 3 Trestného poriadku poškodený, ktorý má podľa zákona proti obvinenému nárok na náhradu škody, ktorá mu bola spôsobená trestným činom, je tiež oprávnený navrhnúť, aby súd v odsudzujúcom rozsudku uložil obžalovanému povinnosť nahradiť túto škodu; návrh musí poškodený uplatniť najneskoršie do skončenia vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania. Z návrhu musí byť zrejmé, z akých dôvodov a v akej výške sa nárok na náhradu škody uplatňuje.

65. Podľa § 557 ods. 1 Trestného poriadku ak bol poškodenému aspoň sčasti priznaný nárok na náhradu škody, je odsúdený, ktorému bola povinnosť na náhradu škody uložená, povinný nahradiť mu trovy potrebné na účelné uplatnenie jeho nároku v trestnom konaní vrátane trov vzniknutých príbránim splnomocnenca.

66. Podľa § 124 ods. 1 Trestného zákona škodou sa na účely tohto zákona rozumie ujma na majetku alebo reálny úbytok na majetku alebo na právach poškodeného alebo jeho iná ujma, ktorá je v príčinnej súvislosti s trestným činom, bez ohľadu na to, či ide o škodu na veci alebo na právach. Škodou sa na účely tohto zákona rozumie aj získanie prospechu v príčinnej súvislosti s trestným činom.

67. Podľa § 138 Trestného zákona závažnejším spôsobom konania sa rozumie páchanie trestného činu a) so zbraňou okrem trestných činov úkladnej vraždy podľa § 144, vraždy podľa § 145, zabitia podľa § 147 a § 148, usmrtenia podľa § 149, ublíženia na zdraví podľa § 155, § 156 a § 157, b) po dlhší čas, c) surovým alebo trýznivým spôsobom, d) násilím, hrozbou bezprostredného násillia alebo hrozbou inej ťažkej ujmy, e) vlámaním, f) lšťou, g) využitím tiesne, neskúsenosti, odkázanosti alebo podriadenosti, h) porušením dôležitej povinnosti vyplývajúcej z páchatel'ovho zamestnania, postavenia alebo funkcie alebo uloženej mu podľa zákona, i) organizovanou skupinou, alebo j) na viacerých osobách.

68. Podľa § 149 ods. 1 Trestného zákona kto inému z nedbanlivosti spôsobí smrť, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

69. Podľa § 149 ods. 2 písm. a) Trestného zákona odňatím slobody na dva roky až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 závažnejším spôsobom konania.

70. Podľa § 149 ods. 4 Trestného zákona rovnako ako v odseku 3 sa páchatel' potrestá, ak v súvislosti so svojím zamestnaním, povolaním, postavením alebo funkciou alebo ako vodič dopravného prostriedku spôsobí v stave vylučujúcom spôsobilosť vykonávať takú činnosť, ktorý si privodil vplyvom návykovej látky, inému z nedbanlivosti smrť.

71. Podľa § 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení vyhlášky č. 232/2010 Z.z. ak nie je ustanovené inak, základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby z tarifnej hodnoty je nad 663,88 eura do 6 638,78 eura 41,49 eura + 9,96 eura za každých aj začatých prevyšujúcich sumu 331,94 eura 663,88 eura, nad 6 638,78 eura do 33 193,92 eura 220,74 eura + 16,60 eura za každých aj začatých prevyšujúcich sumu 1 659,70 eura 6 638,78 eura.

72. Podľa § 10 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení vyhlášky č. 232/2010 Z.z. ak nie je ustanovené inak, považuje sa za tarifnú hodnotu výška peňažného plnenia alebo cena veci alebo práva, ktorých sa právna služba týka, určená pri začatí poskytovania právnej služby; za cenu práva sa považuje aj hodnota pohľadávky a hodnota záväzku.

73. Podľa § 10 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení vyhlášky č. 232/2010 Z.z. ak je predmetom právnej služby opakujúce sa plnenie, tarifná hodnota sa určí súčtom hodnôt týchto plnení; ak ide o plnenie na čas dlhší ako päť rokov alebo o plnenie na čas neurčitý, tarifnou hodnotou je päťnásobok ročného plnenia.

74. Podľa § 10 ods. 8 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení vyhlášky č. 232/2010 Z.z. vo veciach ochrany osobnosti podľa Občianskeho zákonníka, vo veciach ochrany podľa predpisov o masovokomunikačných prostriedkoch, vo veciach ochrany osobných údajov alebo vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva je tarifnou hodnotou 1000 eur, ak sa nežiada náhrada nemajetkovej ujmy, a 2000 eur, ak sa žiada náhrada nemajetkovej ujmy.

75. Podľa § 13 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení vyhlášky č. 232/2010 Z.z. pri spojení dvoch alebo viacerých vecí sa základná sadzba tarifnej odmeny určenej z tarifnej hodnoty vecí s najvyššou hodnotou zvyšuje o tretinu základnej sadzby tarifnej odmeny, ktorá by advokátovi patrila v ostatných spojených veciach.

76. Podľa § 1 zákona č. 215/2006 Z.z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi, tento zákon upravuje jednorazové finančné odškodnenie (ďalej len "odškodnenie") osôb, ktorým bola v dôsledku úmyselných násilných trestných činov (ďalej len "trestný čin") spôsobená ujma na zdraví.

77. Podľa § 2 písm. a) zákona č. 215/2006 Z.z. na účely tohto zákona sa rozumie poškodeným osoba, ktorej bola v dôsledku trestného činu spôsobená ujma na zdraví; ak táto osoba v dôsledku tohto činu zomrela (ďalej len "zomretý"), pozostalý manžel po zomretom a pozostalé dieťa po zomretom, a ak ich niet, pozostalý rodič po zomretom, a ak ho niet, osoba, ku ktorej mal zomretý vyživovaciu povinnosť.

78. Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 215/2006 Z.z. na výpočet odškodnenia, ak ide o ujmu na zdraví, sa primerane použijú ustanovenia osobitného predpisu upravujúceho poskytovanie náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia; 1) náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia nemožno zvýšiť. 2) Ak bola trestným činom spôsobená smrť, poškodený má nárok na vyplatenie odškodnenia v sume päťdesiatnásobku minimálnej mzdy. Ak právo na odškodnenie majú viacerí poškodení, rozdelí sa uvedená suma medzi nich rovnakým dielom. Poškodený trestným činom znásilnenia, sexuálneho násillia alebo sexuálneho zneužívania má nárok aj na vyplatenie odškodnenia za spôsobenú morálnu škodu v sume desaťnásobku minimálnej mzdy.

79. Podľa § 193 CSP súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. Súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti.

80. Z vykonaného dokazovania vyplývalo, že predmetný spor sa pôvodne skladal z troch nárokov, pričom po rozhodnutí Krajského súdu v Nitre ako odvolacieho súdu zo dňa 30. 11. 2017 č.k. 9Co/636/2016-417 zostal predmetom sporu nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v plnom rozsahu a nárok na náhradu trov právneho zastúpenia v trestnom konaní v rozsahu 1.425.59 eura.

81. V rámci rozhodnutia zo dňa 30. 11. 2017 č.k. 9Co/636/2016-417 Krajský súd v Nitre ako odvolací súd, v časti týkajúcej sa nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, ustálil, že žalovaný v 2. rade je pasívne legitimovaný a to s použitím eurokonformného výkladu pojmov "náhrada škody na zdraví" v ustanovení § 4 zák. č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a s prihliadnutím k samotnému účelu povinného zmluvného poistenia, z hľadiska zodpovednosti za neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby vyvolaný prevádzkou motorového vozidla dospel k záveru, že v rámci náhrady škody sa odškodňuje aj nemajetková ujma spôsobená pozostalým po obeti dopravnej nehody, za ktorú možno priznať náhradu peňažnou formou podľa § 13 Občianskeho zákonníka, ktorú v širšom ponímaní treba považovať za škodu na zdraví podľa § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 381/2001 Z. z. Takáto náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch preto spadá do rozsahu povinného zmluvného poistenia.

82. Následne uložil súdu, aby sa opätovne zaoberal výškou nemajetkovej ujmy žalobcov a uviedol, že pre určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch súdom ustanovenie § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka neustanovuje žiadne medze. Pre určenie tejto výšky náhrady nemajetkovej ujmy však §

13 ods. 3 Občianskeho zákonníka zakotvuje taxatívne dve kritéria: závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a ďalej veľmi široko chápané okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo. Súd musí pritom však vychádzať vždy z čo najúplnejšieho skutkového stavu a opierať sa o preskúmateľné konkrétne hľadiská. Maximálna čiastka peňažného zadostučinenia, ktorú môže súd priznať, je ohraničená výškou žalobcom požadovaného peňažného zadostučinenia, ktorá musí byť zrejmá zo žalobného návrhu. Závažnosť ujmy sa posudzuje najmä z hľadiska "odčiniteľnosti" takéhoto zásahu, keď je jednoznačné, že smrťou blízkej osoby dôjde k neodčiniteľnej ujme a deštrukcii rodinných a vôbec interpersonálnych vzťahov, keď takýto zásah je svojou povahou trvalý a neodstrániteľný. Základom úvahy súdu o výške nemajetkovej ujmy je zistenie takých skutočností, ktoré súdu umožnia založiť úvahu na určitom kvantitatívnom posúdení základných súvislostí posudzovaného prípadu. Súd je povinný vychádzať z úplne zisteného skutkového stavu a opierať sa o úplné a preskúmateľné hľadiská, ktorými sú predovšetkým zistená závažnosť majetkovej ujmy a zistené okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo. Okrem toho uložil vysporiadať sa s námietkami žalobkyne v 1. rade, ako aj žalovaného v 1. rade ohľadne stanovenia jej výšky, ako aj zastal názor, že pri výške priznanej nemajetkovej ujmy nemožno dôvodiť tým, že žalobcovia nevyhľadali lekársku pomoc za účelom prekonania tragédie a výšku tiež riešiť v súvislosti s bytovou otázkou žalobcov, keďže ide o nárok nemajetkovej povahy.

83. S poukazom na uvedené súd ustálil, že žalovaný v 2. rade v časti, týkajúcej sa nemajetkovej ujmy, je pasívne legitimovaný.

84. Následne žalovaný v 2. rade v priebehu konania po akceptácii svojej pasívnej legitimácie vzniesol námietku, týkajúcu sa uplatnenia výluky podľa § 5 ods. 1 písm. h) zákona č. 381/2001 Z.z., avšak súd na rozdiel od žalovaného v 2. rade mal za to, že uvedenú výluku nie je možné na daný prípad aplikovať, pretože škoda, v danom prípade nemajetková ujma, je podľa názoru súdu v príčinnej súvislosti s poisťnou udalosťou. Uvedené nepriamo konštatoval aj odvolací súd, ktorý poukázal na to, že je potrebné skúmať aj okolnosti, ako k zásahu došlo a týmto zásahom bola práve poisťná udalosť. Okrem toho odvolací súd uviedol, že došlo k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby vyvolaný prevádzkou motorového vozidla, teda nepriamo konštatoval priamy zásah do osobnosti žalobcov. Nemožno súhlasiť so žalovaným v 2. rade, že nemajetková ujma pozostalých vznikla ako reakcia na informáciu o tom, že pri dopravnej nehode došlo k úmrtiu ich rodinného príslušníka, pretože práve poisťná udalosť spôsobila zásah do ich práva na súkromie a rodinný život a nie informácia o poisťnej udalosti. Teda s poukazom na uvedené súd mal za to, že v danom prípade pri nemajetkovej ujme ide o škodový nárok, ktorý je v príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou a táto príčinná súvislosť je priama a aj vzniknutý následok je priamy, pretože ako už súd uviedol, priamo škodová udalosť zasiahla do práva žalobcov, ktoré je predmetom tohto sporu a jeho následok je náhrada nemajetkovej ujmy.

85. V tejto súvislosti súd mal za to, že na daný prípad nie je možné použiť rozsudok Súdneho dvora (štvrtá komora) z 10. decembra 2015 (návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Tribunale civile di Trieste - Taliansko) - K. I.r/Allianz SpA, vec C-350/14, ktorý vo výroku uviedol, že článok 4 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 864/2007 z 11. júla 2007 o rozhodnom práve pre mimozmluvné záväzky (RÍM II) sa má na účely určenia práva uplatniteľného na mimozmluvný záväzok vyplývajúci z dopravnej nehody vykladať v tom zmysle, že ujma spojená s úmrtím osoby pri takejto nehode, ku ktorej došlo v členskom štáte súdu konajúceho vo veci a ktorú utrpeli rodinní príslušníci tejto osoby s bydliskom v inom členskom štáte, sa má kvalifikovať ako "nepriame následky" tejto nehody v zmysle tohto ustanovenia, pretože uvedené predstavuje výklad pre určenie rozhodného práva a nie posúdenie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy a výklad pojmu náhrada nemajetkovej ujmy v zmysle poisťnej udalosti.

86. Čo sa týkalo žalovaného v 1. rade, nebolo pochyb o tom, že svojím protiprávnym konaním spočívajúcim v porušení dôležitej povinnosti uloženej mu zákonom pri riadení motorového vozidla, spôsobil dopravnú nehodu a usmrtil Z. R., čím zasiahol do osobnostných práv žalobcov a to do ich práva na súkromie a rodinný život. Protiprávnym konaním žalovaného v 1. rade teda došlo k nepriaznivým následkom u žalobcov, pri ktorých z objektívneho hľadiska je teda dôvodné konštatovať, že ide o nemajetkovú ujmu žalobcov značnej miery, ktorú je možné, aj keď len relatívne, zmierniť priznaním v peniazoch.

87. Súd opätovne zaoberajúc sa výškou nemajetkovej ujmy v zmysle pokynu odvolacieho súdu, mal za to, že pre určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch súdom ustanovenie § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka neustanovuje žiadne medze. Pre určenie tejto výšky náhrady nemajetkovej ujmy však § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka zakotvuje taxatívne dve kritéria: závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a ďalej veľmi široko chápané okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo. Z uvedeného nevyplýva, že by súd pri určení výšky nemajetkovej ujmy mohol resp. mal zohľadňovať osobné, majetkové a zárobné pomery žalovaného v 1. rade, a preto súd na ne ani neprihliadal pri určení výšky nemajetkovej ujmy, ale skúmal závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a tiež okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu došlo.

88. Následne vykonaným dokazovaním súd dospel k záveru, že v prípade žalobcov došlo k zásahu do ich osobnostných práv v súvislosti so smrťou otca a manžela, čím bola narušená celistvosť rodiny a bolo závažným spôsobom zasiahnuté do ich súkromného a rodinného života, čo medzi stranami sporu sporné nebolo. Rovnako tak nebolo sporné, že následky tohto zásahu sú trvalé, neodstrániteľné a nenapraviteľné. Z objektívneho pohľadu je strata jedného z členov rodiny úplne neodčiniteľnou ujmom, ktorá postihuje všetkých členov rodiny. Náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka súd preto hodnotil ako primeraný prostriedok ochrany proti neoprávnenému zásahu spôsobenému žalovaným v 1. rade. Charakter spôsobenej ujmy odôvodňuje priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, pričom adekvátnu peňažnú náhradu, ktorá zodpovedá negatívnym dôsledkom spôsobeným smrťou blízkej osoby, zákon neurčuje, preto bol súd toho názoru, že v prípade žalobkyne v 1. rade, t.j. manželky, ktorá je osobou zdravotne ťažko postihnutou a po smrti manžela musela nahradiť synovi aj otca, náhrada v sume uplatnenej vo výške 20.000 eur - 1.460 eur (suma už uhradená priamo zo strany žalovaného v 1. rade počas trestného konania), t.j. vo výške 18.560 eur, je adekvátna. Čo sa týkalo žalobcu v 2. rade, v tomto prípade súd žalobe vyhovel v plnom rozsahu, t.j. v sume 15.000 eur, nakoľko mal za to, že vzťah otca so synom bol veľmi silný a zásah žalovaného v 1. rade voči žalobcovi v 2. rade bol nezvratný a to práve v citlivom veku. Súd žiadnym spôsobom ani pri prvom rozhodnutí nemal v úmysle tento vzťah poprieť, či podceňovať ako namietli žalobcovia v odvolaní, ako ani nemal za to, že otec bol nahradený strýkom. Práve naopak z vyjadrení žalobcov, ktorí povýšili vzťah žalobkyne v 1. rade k nebohému nad vzťah žalobcu v 2. rade k nebohému, pôsobí neprimerane ich tvrdenie o popretí vzťahu súdom vo vzťahu k žalobcovi v 2. rade. Oni sami vyzdvihli zásah voči žalobkyňi v 1. rade nad zásah voči žalobcovi v 2. rade, s čím sa súd v prvom rozhodnutí nestotožnil, avšak s poukazom na rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj doplnenie vyjadrení zo strany žalobcov, súd mal za to, že je potrebné zohľadniť sťažené postavenie žalobkyne v 1. rade pri výchove žalobcu v 2. rade a najmä tú skutočnosť, že po smrti manžela musela synovi nahradiť otca a zabezpečovať sama všetky jeho potreby, čo predstavoval vyšší zásah do jej osobnostných práv. Ohľadom nepriznania plnej požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy u žalobkyne v 1. rade súd uvádza, že nezdiera názor žalobcov, že len u žalobcu v 2. rade je predpoklad na možnosť nadviazania nových sociálnych a citových väzieb, ako aj založenie vlastnej rodiny, ale taktiež aj u žalobkyne v 1. rade, ktorá podľa vykonaného dokazovania prežila šťastné manželstvo s nebohým a stala sa vdovou vo veku 33 rokov, preto nie je vylúčené, že v budúcnosti nadviaže nové sociálne a citové väzby tak isto ako žalobca v 2. rade. Prihliadol pritom aj na tvrdenie o zhoršení zdravotného stavu, avšak mal za to, že žena, ktorá zvládne prevziať úlohu otca v živote syna, je dostatočne silná na to, aby ďalej napredovala a žila, ako aj si zlepšila kvalitu svojho života, v čom jej môže napomôcť práve priznaná nemajetková ujma ako určitá satisfakcia za zásah do jej života. Týmto názorom súd v žiadnom prípade nechcel poprieť skutočnosť, že smrťou manžela a otca došlo k ochudobneniu v citovej oblasti u obidvoch žalobcov a to vo vzťahu k nebohému nenapraviteľne, avšak uvedené nevylučovalo možnosť nadviazania iných vzťahov a to najmä s prihliadnutím na vek obidvoch žalobcov. Súd nemal za preukázané, že by u žalobkyne v 1. rade bola prejavovaná porucha, ktorá by jej bránila v nadviazaní nových vzťahov. Rovnako tak neboli v konaní preukázané depresívne stavy, ktoré by vyvolali potrebu liečby a to i s poukazom na to, že po smrti otca poskytovala oporu synovi. Navyiac, súd prihliadol na to, že žalobkyňa v 1. rade už pred dopravnou nehodou bola liečená na ťažké neurotické stavy, bolesti chrbtice a krížov s vyžadovaním do nôh a tieto sa naďalej zhoršujú, avšak súvislosť s dopravnou nehodou preukázaná nebola, a preto súd priznal náhradu nemajetkovej ujmy vo vyššom rozsahu ako u žalobcu v 2. rade, avšak nie v plnom požadovanom rozsahu.

89. Čo sa týkalo intenzity zásahu a konania žalovaného v 1. rade priamo po skutku, súd mal za preukázané, že žalovaný bol právoplatne odsúdený, že nebohému z nebanlivosti spôsobil smrť a spáchal tento čin závažnejším spôsobom konania, t.j. porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona, čím spáchal prečin usmrtienia podľa § 149 odsek 1, odsek 2 písmeno a) Trestného zákona č.

300/2005 Z.z. v znení zákona č. 262/2011 Z.z. s poukazom na § 138 písmeno h) Trestného zákona a za to bol odsúdený podľa § 149 odsek 2 Trestného zákona č. 300/2005 Z.z. v znení zákona č. 262/2011 Z.z. za použitia § 38 odsek 2, 3, § 36 písmeno k), l), § 39 ods. 2 písmeno d), odsek 4 Trestného zákona na trest odňatia slobody v trvaní 16 mesiacov, ako aj podľa § 48 odsek 2 písmeno a) Trestného zákona bol na výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia a tiež podľa § 60 odsek 1, 2 Trestného zákona mu bol uložený trest zákazu činnosti viesť motorového vozidla akéhokoľvek druhu na dobu 4 roky. Z uvedeného teda vyplýva, že žalovaný v 1. rade nebol odsúdený za trestný čin podľa § 149 ods. 4 Trestného zákona tak, ako to uvádzali žalobcovia a namietal žalovaný v 1. rade. Je síce pravda, že v trestnom konaní bol vypracovaný znalecký posudok Ing. L. L.Ý., L., č. 73/2011, z ktorého vyplynulo, že žalovaný v 1. rade v čase dopravnej nehody bol pod vplyvom psychoaktívnych omamných látok a nebol schopný viesť bezpečne osobné motorové vozidlo. Avšak následne zo zápisnice o výsluchu znalca N. L. L., L.. dňa 07. 03. 2012 vyplynulo, že v tomto konkrétnom prípade boli zistené koncentrácie v moči a to bol len dôkaz, že ho požil, avšak nebolo preukázané, že pred jazdou. Okrem toho uvedené potvrdil aj žalovaný v 1. rade pri svojom výsluchu v predmetnom konaní, kedy uviedol, že to bolo dávnejšie, teda nemožno hodnotiť, že by na pojednávaní klamal. Rovnako tak sa nemožno stotožniť s tvrdením žalobcov, že by žalovaný v 1. rade svoj skutok nefutoval a neospravedlil sa im, pretože ľútosť prejavil nielen v trestnom konaní a to už dňa 22. 10. 2011, ale aj v predmetnom konaní a dokonca dňa 09. 02. 2012 žalovaný v 1. rade dobrovoľne uhradil žalobkyni v 1. rade sumu 1.460 eur, poštovou poukážkou, čo nebolo sporné. S poukazom na uvedené sa súd nestotožnil s argumentmi žalobcov ohľadom postoja žalovaného v 1. rade a tiež poukazuje na to, že zo znaleckého posudku, vypracovaného T. Y. T. č. 120/2011 a T. G. W. č. 26/2011, v časti III. Záver, otázky 5, vyplynulo, že celkový rozsah poranenia u nebohého Z. R., ktorý zistili pri pitve, hodnotili zo súdnolekárskeho hľadiska ako poranenie smrteľné pre všeobecnú povahu. Z toho vyplývalo, že smrť poškodeného sa nedalo zabrániť ani poskytnutím včasnej a odbornej lekárskej pomoci. Navyiac, žalovaný v 1. rade ako už bolo vyššie uvedené svoj skutok oľutoval, pri vyšetrovaní napomáhal orgánom činným v trestnom konaní, svoj trest si v plnom rozsahu odpykal a aj v rámci svojich možností sa snažil žalobcom finančne pomôcť a tiež v rámci predmetného konania si zvolil právneho zástupcu, ako aj sa dostavil na pojednávanie, na ktorom bol vypočutý a prejavil ľútosť. Uvedené síce nepopiera to, že protiprávnym konaním žalovaného v 1. rade došlo k nečakanému a tragickému usmrteniu nebohého, nereparovateľnosti následku konania žalovaného v 1. rade, prežatíu rodinných väzieb žalobcov a tiež zásahu do súkromného a rodinného života žalobcov, avšak na druhej strane je potrebné zdôrazniť aj to, že išlo o neúmyselný trestný čin a žalovaný v 1. rade prejavil ľútosť nad svojím konaním a tiež sa snažil pomôcť finančne žalobcom, teda nemožno túto intenzitu a okolnosti na strane žalovaného v 1. rade hodnotiť len negatívne. Uvedené nemení nič na tom, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy žalobcom patrí, avšak aj uvedené je potrebné hodnotiť vo vzájomných súvislostiach v súvislosti s rozhodnutím o výške náhrady nemajetkovej ujmy.

90. Pri určení výšky nemajetkovej ujmy súd rovnako tak prihliadol aj na to, že žalobcovia majú pomoc a oporu v rodinných príslušníkoch žalobkyne v 1. rade, pričom brat žalobkyne v 1. rade nahrádza žalobcovi v 2. rade otca, vykonáva s ním aktivity, ktoré dovtedy žalobca v 2. rade vykonával s otcom. Otca mu síce týmto konaním nenahradí, pretože ako súd už vyššie konštatoval, ide o nenapraviteľnú ujmu, avšak na druhej strane u žalobcu v 2. rade bolo potrebné rozpoznať zmierenie sa a vysporiadanie sa s touto situáciou. Jeho výsluch v konaní navrhnutý nebol a súd na ňom ani netrval, pretože jeho blízky vzťah s otcom nebol žiadnou stranou popretý, ako ani namietaný, a nebolo by ani vhodné, aby dieťa po smrti rodiča bolo vystavené takémuto tlaku. Navyše, v konaní bolo preukázané, že dosahuje výborné štúdijné výsledky, zaujíma sa o život rovnako ako pred tým, jediným negatívom je, že by túžil prežívať svoje zážitky s otcom, čo mu však nie je umožnené, a preto súd rozhodol, že mu patrí náhrada nemajetkovej ujmy v plnej výške, t.j. vo výške 15.000 eur, ktorá mu zabezpečí finančnú istotu do budúcnosti a pomôže pri vstupe do dospelosti, čo by v opačnom prípade zabezpečoval jeho otec. Súd opätovne zdôrazňuje, že v žiadnom prípade nepopiera zásah smrti otca voči žalobcovi v 2. rade, avšak hodnotí všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti a zdôvodňuje svoj záver, prečo žalobcovi v 2. rade priznal plnú výšku požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy.

91. U žalobkyne v 1. rade pri stanovení výšky nemajetkovej ujmy 20.000 eur - 1.450 eur, t.j. vo výške 18.560 eur súd zohľadnil najmä to, že žalobkyňa v 1. rade s manželom žili v harmonickom manželskom spoluzití. Nebohý a žalobkyňa v 1. rade žili 13 rokov usporiadaným manželským životom, boli si navzájom morálnou aj duševnou oporou, aj vzhľadom na ťažký zdravotný stav žalobkyne v 1. rade. Ako manželia nikdy nežili oddelene a ani nikdy neinicovali konanie smerujúce k rozvodu ich manželstva.

Vzájomné vzťahy všetkých rodinných príslušníkov boli veľmi dobré a tvorili rodinu s vypestovaným citovým zázemím bez problémov a konfliktov. Taktiež bolo potrebné prihliadnuť aj na zdravotný stav žalobkyne v 1. rade a tiež skutočnosť, že smrťou manžela prišla o oporu v živote, ako aj v chorobe, o osobu, ktorá by sa o ňu postarala a pomáhala jej, nakoľko nebohý bol hlavou rodiny, v čase nehody v produktívnom veku 40 rokov, celý život mal pred sebou. Jeho zdravotný stav bol dobrý. Bol jediným živiteľom rodiny a istotou pre žalobcov. S poukazom na uvedené súd prihliadol na zvýšenú intenzitu zásahu, ktorému bola žalobkyňa v 1. rade vystavená, ako aj rozsahu spôsobenej ujmy a to na násilne preťaté vzájomné hlboké, citové a sociálne väzby medzi žalobkyňou v 1. rade a jej nebohým manželom, stratou hlavnej emocionálnej opory a istoty, ktorú žalobkyňa v 1. rade v osobe svojho partnera mala. Navyše, súd prihliadol aj na zdravotný stav žalobkyne v 1. rade a jej nefahkú úlohu, nahradiť žalobcovi v 2. rade otca a to i napriek svojmu zhoršujúcemu zdravotnému stavu.

92. Navyše žalobcovia prišli nielen o osobnú starostlivosť a lásku zo strany manžela a otca, ktorá v konaní bola jednoznačne preukázaná, ale aj o finančnú podporu, ktorú by im mohol poskytovať, a preto nemajetkovú ujmu súd hodnotil za primeranú. Mal za to, že išlo o mladú rodinu s maloletým dieťaťom, u ktorej boli násilným spôsobom preťaté všetky citové väzby.

93. Čo sa týkalo žalovaným v 2. rade namietanej aplikácie zákona č. 215/2006 Z.z. o odškodňovaní obetí poškodených trestnými činmi s poukazom na článok 4 CSP, súd mal za to, že článok 4 CSP sa týka procesných predpisov a nie aplikácie hmotného práva. Mal za to, že náhradu nemajetkovej ujmy upravuje hmotnoprávny predpis (§ 13 ods. 3 Občiansky zákonník) a ten medze pre jej výšku neustanovuje, avšak zohľadniac vyššie uvedený zákon a sumu vo výške 16.000 eur, súd mal za to, že priznaná suma spolu v rozsahu 33.540 eur je primeraná.

94. Poslednou položkou v rámci požadovanej náhrady škody v súdnom konaní bola náhrada trov poškodených v trestnom konaní pod sp. zn. 3T 119/2012, v rámci ktorej sa súd v prvom rade zaoberal pasívnou legitimitáciou žalovaného v 2. rade a ustálil, že uvedeného nároku voči žalovanému v 2. rade sa žalobcovia domáhajú v zmysle § 4 ods. 2 písm. c) zákona č. 318/2001 Z.z., podľa ktorého poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nespĺnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a) alebo písm. b), alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť plnenie alebo neoprávnene krátil poskytnuté poistné plnenie. Z uvedeného súd zistil, že ide o osobitnú kategóriu nárokov poškodeného, ktoré sa hradia z poistenia zodpovednosti a predstavujú nároky na náhradu nákladov právneho zastúpenia. Zákom č. 110/2007 Z.z. došlo k zmene, ktorá znamenala, že náhrada nákladov právneho zastúpenia bola viazaná na určité podmienky a to, že poisťovateľ neskončil do troch mesiacov od oznámenia škodovej udalosti vyšetrowanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie alebo v tej istej lehote neoznámil poškodenému výšku poistného plnenia, ak bol rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a nárok na náhradu škody preukázaný, alebo poisťovateľ neposkytol do troch mesiacov od oznámenia škodovej udalosti poškodenému písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietol poskytnúť alebo pre ktoré znížil poistné plnenie za podmienok uvedených v § 11 ods. 6 písm. b), alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poistné plnenie alebo neoprávnene krátil poistné plnenie, a to aj pred uplynutím lehoty uvedenej v písm. a) a b). Vychádzajúc z chronológie udalostí súd ustálil, že podaním zo dňa 10. 02. 2012 žalobcovia si u žalovaného v 2. rade uplatnili nárok poškodených na plnenie v zmysle § 15 zák. č. 381/2001 Z.z., teda poisťovateľ bol povinný oznámiť najneskôr dňa 11. 05. 2012 skutočnosti uvedené v § 11 ods. 6 a to buď písmeno a) alebo písmeno b). Pri uvedenom však bolo potrebné zohľadniť tú skutočnosť, že podaním zo dňa 26. 04. 2012 žalovaný v 2. rade zaslal žalobcom žiadosť o doručenie dokladov a títo na túto výzvy reagovali až podaním zo dňa 21. 05. 2012, teda po uplynutí minimálne 25 dní. Z uvedeného vyplýva, že síce došlo k predĺženiu lehoty o minimálne 25 dní, ani uvedené nemohlo zmierniť tú skutočnosť, že stanovisko k uplatneniu pozostalostnej úrazovej renty bolo žalobcom zo strany žalovaného v 2. rade zaslané podaním zo dňa 19. 06. 2012, teda po uplynutí trojmesačnej lehoty a to od uplatnenia nárokov. Na uvedenom nič nemení skutočnosť, že dňa 30. 01. 2012 si uplatnili nároky v trestnom konaní a následne boli odkázaní na občianske súdne konanie, pretože prioritné bolo, že žalovaný v 2. rade včas neoznámil dôvody, prečo nepriznal nároky z pozostalostnej úrazovej renty a náhrady nemajetkovej ujmy. Z uvedeného teda vyplývalo, že v dôsledku nečinnosti žalovaného v 2. rade boli žalobcovia nútení uplatniť si svoje nároky aj v trestnom konaní a následne v občianskom súdnom konaní. Neobstojí pritom tvrdenie, že by si u žalovaného v 2. rade neuplatnili aj trovy právneho zastúpenia v trestnom konaní, a

preto súd dospel k záveru, že žalovaný v 1. rade a žalovaný v 2. rade sú povinní uhradiť žalobcom v 1. a 2. rade náhradu trov poškodených v trestnom konaní s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého zo žalovaných. Čo sa týka námietky žalovaného v 2. rade, že v trestnom konaní nemohla byť riešená pozostalostná úrazová renta a nemajetková ujma, súd mal za to, že uvedené neobstojí, pretože pri vymedzení škody je potrebné vychádzať z § 124 ods. 1 Trestného zákona, v zmysle ktorého škodou sa na účely tohto zákona rozumie ujma na majetku alebo reálny úbytok na majetku alebo na právach poškodeného alebo jeho iná ujma, ktorá je v príčinnej súvislosti s trestným činom, bez ohľadu na to, či ide o škodu na veci alebo na právach. Škodou sa na účely tohto zákona rozumie aj získanie prospechu v príčinnej súvislosti s trestným činom. Z uvedeného je zrejmé, že žalobcovia v 1. a 2. rade správne uplatnili náhradu škody a nemajetkovej ujmy v trestnom konaní v rámci tzv. adhézneho konania a tiež riadne pokračovali v konaní a to podaním žaloby v rámci civilného konania, teda ich nárok je oprávnený. Okrem toho súd poukazuje na to, že žalobcovia mohli uplatniť v adhéznom konaní náhradu škody len do skončenia vyšetrovania, resp. skráteného vyšetrovania, a preto neobstojí námietka žalovaného v 2. rade, že mali najskôr počkať na výsledky šetrenia a až následne si uplatniť nároky v trestnom, resp. civilnom konaní. V tomto ohľade súd poukazuje aj na to, že návrh na konanie o dohode o vine a treste bol podaný už dňa 27. 03. 2012 a následne prebehlo aj konanie, teda bolo skončené vyšetrovanie v trestnom konaní. Ohľadom časovej genézy súd dodáva, že ak by žalovaný v 2. rade splnil povinnosť podľa § 11 ods. 6 písm. a), b), nenastala by hypotéza § 4 ods. 2 písm. c) zákona č. 381/2001 Z.z. a žalobcovia by si voči žalovanému v 2. rade nemohli uplatniť náhradu trov právneho zastúpenia v trestnom konaní, preto by niesli zodpovednosť v podobe neúčelných trov za predčasne uplatnenú náhradu škody v trestnom konaní, avšak uvedená situácia nenastala, a preto súd mal za to, že u žalovaného v 2. rade nastal predpoklad vyjadrený v § 4 ods. 2 písm. c) zákona č. 381/2001 Z.z. v rozsahu náhrady nemajetkovej ujmy. Pri vecnej škode a tiež pozostalostnej úrazovej rente súd zohľadnil neúspech žalobcov, resp. predčasnosť uplatnenia a náhradu trov právneho zastúpenia nepriznal (viď. bod 97). Záverom je potrebné podotknúť, že zákon, ako ani komentár, či dôvodová správa k § 4 ods. 2 písm. c) zákona č. 381/2001 Z.z. neustanovuje, kedy mal byť úkon, za ktorý vznikli trovy právneho zastúpenia, uskutočnený, ale zákon hovorí o účelnosti vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nesplnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a) alebo písm. b), alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť plnenie alebo neoprávnene krátil poskytnuté poisťné plnenie. S poukazom na uvedené súd nevyhovel námietkam žalovaného v 2. rade uvedeným v odvolaní ohľadom časovej genézy uplatnených nárokov a v ďalšom konaní bude v zmysle pokynu odvolacieho súdu skúmať účelnosť vynaložených nákladov.

95. V konaní žalobcovia titulom trov právneho zastúpenia v konečnom dôsledku požadovali sumu 1.425,59 eura a táto pozostávala z troch úkonov právnej služby (t.j. 10. 01. 2012 prevzatie a príprava právneho zastúpenia, 22. 01. 2012 - nazretie do vyšetrovacieho spisu, 30. 01. 2012 - písomné uplatnenie nároku poškodených), pričom za jeden úkon požadovali odmenu vo výške 440,96 eura + RP 7,63 eura a tiež cestovné náklady v sume 28,98 eura za účasť na úkone dňa 22. 01. 2012 a náhradu za stratu času v sume 50,84 eura za jednu cestu Levice - Nitra a späť (4 polhodiny x 12,71 eura). Oproti prvotnému vyčísleniu trov právneho zastúpenia došlo k zmene (pridané vyčíslenie jedného úkonu, t.j. dňa 22. 01. 2012 a tiež požadovanie cestovných náhrad a tiež náhrady za stratu času), avšak nie k navýšeniu sumy, a preto súd v zmysle pokynu odvolacieho súdu vychádzal z aktuálneho vyčíslenia.

96. Čo sa týkalo výpočtu trov právneho zastúpenia za jeden úkon právnej služby, súd mal za to, že pôvodne išlo o konanie, v rámci ktorého boli spojené tri konania, teda odmena za jeden úkon bola vo výške 440,96 eura, avšak úspech žalobcov bol len v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy, preto súd pri výpočte vychádzal z toho, že tarifná hodnota pri nemajetkovej ujme podľa § 10 ods. 1, 8 vyhlášky bola vo výške 2.000 eur a teda odmena za jeden úkon právnej služby bola vo výške 91,29 eura. Okrem toho skúmajúc účelnosť trov právneho zastúpenia, súd mal za to, že právna zástupkyňa žalobcov v trestnom konaní vykonala tri úkony právnej služby, ktoré boli účelne vynaložené (t.j. 10. 01. 2012 prevzatie a príprava právneho zastúpenia, 22. 01. 2012 - nazretie do vyšetrovacieho spisu, 30. 01. 2012 - písomné uplatnenie nároku poškodených), a preto jej patrí odmena vo výške 3 x 91,29 eura, zvýšená o režijný paušál 3 x 7,63 eura spolu s cestovnými náhradami (28,98 eura - 1 cesta Levice - Nitra a späť) a náhradou za stratu času (50,84 eura - 1 cesta Levice - Nitra a späť) spolu v sume 79,82 eura, t.j. spolu 376,58 eura.

97. Pri zvyšných dvoch konaniach, t.j. uplatnenie vecnej škody a pozostalostnej úrazovej renty, súd mal za to, že nešlo o účelne vynaložené trovy právneho zastúpenia, nakoľko v týchto konaniach žalobcovia

neboli úspešný (pozostalostná úrazová renta), resp. pri uplatnení vecnej škody nenastala hypotéza právnej normy vyjadrená v § 4 ods. 2 písm. c) zákona č. 381/2001 Z.z., pretože plnenie v tomto prípade nastalo v lehote 3 mesiacov a krátené bolo len v rozsahu 1/3 smútočného oblečenia manželky a syna zo sumy 150 eur na 50 eur, voči čomu žalobcovia nenamietali a ďalej uvedené v súdnom konaní neuplatňovali, teda nevznikli účelné trovy právneho zastúpenia v tomto rozsahu.

98. Ohľadom účelnosti trov právneho zastúpenia v rámci nemajetkovej ujmy, súd má za to, že nerozhoduje časové hľadisko uskutočnenia úkonu, avšak rozhodujúce je, že žalovaný v 2. rade naplnil niektorú okolnosť uvedenú v § 4 ods. 2 písm. c) zákona č. 381/2001 Z.z. a išlo o účelne vynaložené trovy právneho zastúpenia, ktoré obstáli aj pri skúmaní úspechu v konaní a v tomto ohľade bolo potrebné ustáliť, že žalobcovia v rámci náhrady nemajetkovej ujmy boli plne úspešní, nakoľko výška nemajetkovej ujmy závisela od úvahy súdu a tá sa nepremieta ani do vyčíslenia trov právneho zastúpenia za jeden úkon.

99. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, súd dospel k záveru, že v časti, týkajúcej sa nemajetkovej ujmy žalovanému v 1. rade a žalovanému v 2. rade uložil povinnosť zaplatiť žalobcom nemajetkovú ujmu, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého zo žalovaných a to žalobkyni v 1. rade vo výške 18.540 eur a žalobcovi v 2. rade vo výške 15.000 eur a vo zvyšnej časti, týkajúcej sa nemajetkovej ujmy voči žalobkyni v 1. rade v sume 5.000 eur žalobu zamietol. V ďalšej časti, týkajúcej sa náhrady trov poškodených v trestnom konaní, uložil žalovanému v 1. rade a žalovanému v 2. rade povinnosť zaplatiť žalobcom v 1. a 2. rade náhradu trov v trestnom konaní, avšak vo výške 376,58 eura a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého zo žalovaných a vo zvyšnej časti, ktorá zostala predmetom sporu, t.j. v sume 1.049,01 eura (1.425,29 eura - 376,58 eura) žalobu zamietol.

100. Okrem toho súd pri určení lehoty na plnenie neprihliadal na majetkové pomery žalovaného v 1. rade (neboli v konaní ani presne špecifikované, len všeobecne), pretože vychádzal z toho, že uložil žalovaným plniť tak, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého zo žalovaných a u žalovaného v 2. rade neboli preukázané majetkové pomery, ktoré by odôvodňovali povoliť plnenie v splátkach, resp. určiť dlhšiu lehotu na plnenie.

101. O náhrade trov konania súd rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania. Vychádzal pritom z § 255 ods. 2 CSP a ustálil, že žalobný návrh pozostával z troch nárokov, pričom žalobcovia boli plne úspešní v jednom nároku (nemajetková ujma) a v ďalšom nároku (pozostalostná úrazová renta) boli plne neúspešní. Okrem toho v treťom nároku (trovy právneho zastúpenia v trestnom konaní) boli čiastočne úspešní a čiastočne neúspešní, preto súd vyslovil, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania. Čo sa týkalo nemajetkovej ujmy, v tomto nároku, súd zastal názor, že je potrebné hodnotiť úspech žalobcov v plnom rozsahu, pretože výška nemajetkovej ujmy závisela od úvahy súdu, čo predtým upravoval § 142 ods. 3 OSP a v zmysle čl. 4 CSP pre neexistenciu výslovného ustanovenia v CSP pre obdobný prípad, súd mal za to, že je dôvodné vec posúdiť podľa normy, predtým vyjadrenej v § 142 ods. 3 OSP (aj keď mal účastník vo veci úspech len čiastočný, môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania, ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu), čo zodpovedalo princípu všeobecnej spravodlivosti, ako aj iným princípom, na ktorých spočíva CSP a najmä išlo o rozumné usporiadanie procesných vzťahov. Čo sa týkalo dôvodov hodných osobitného zreteľa, súd mal za to, že tieto sa v zmysle § 257 CSP uplatňujú v prípade, ak by žalobcom, resp. žalovaným vznikla povinnosť hradiť náhradu trov konania a nie v prípade, ak im nárok na náhradu trov konania nevznikne, preto v tomto ohľade súd ďalšie dokazovanie nevykonával a taktiež žalobcom, ktorí namietali dôvody hodné osobitného zreteľa, nepriznal právo na náhradu trov konania.

102. Podľa § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 71/1992 Zb. od poplatku sú oslobodení, žalobca v konaní o náhradu škody alebo nemajetkovej ujmy, ktoré mu boli spôsobené trestným činom.

103. Podľa § 2 ods. 2 veta prvá zákona č. 71/1992 Zb. ak je poplatník od poplatku oslobodený a súd jeho žalobe alebo návrhu vyhovel, zaplatí podľa výsledku konania poplatok alebo jeho pomernú časť žalovaný, ak nie je tiež od poplatku oslobodený.

104. Keďže predmetom konania je náhrada škody a nemajetkovej ujmy spôsobená trestným činom a žalobcovia sú od poplatku oslobodení, pričom u žalovaných predpoklady na oslobodenie zistené neboli a to ani u žalovaného v 1. rade, ktorý žiadnym spôsobom súdu neuviedol výšku svojho súčasného príjmu, súd v zmysle § 2 ods. 2 zák. č. 71/1992 Zb. uložil žalovaným v 1. a 2. rade povinnosť na zaplatenie pomernej časti súdneho poplatku za žalobu a to vo výške 1.094,50 eura, a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého zo žalovaných.

Suma súdneho poplatku pritom pozostávala zo sumy 22,50 eura (6% zo sumy 376 eur/t.j. po zaokrúhlení na celé eurá § 7 ods. 11 v spojení s § 7a/, predstavujúcej pomernú časť úspechu žalobcov a priznanú podľa položky 1 písm. a/) a zo sumy 1.072 eur (66 eur + 3% zo sumy 33.540 eur, predstavujúcej pomernú časť úspechu žalobcov v časti ochrany osobnosti a nemajetkovej ujmy, priznanú podľa položky 7b písm. b/ a to po zaokrúhlení v zmysle § 7a zák. č. 71/1992 Zb).

105. Súdny poplatok majú žalovaní v 1. a 2. rade možnosť uhradiť:

- a) E-Kolkami s QR kódom (Potvrdenie o úhrade súdneho poplatku),
- b) bankovým prevodom na účet súdu podľa údajov v doručenom Platobnom predpise na zaplatenie súdneho poplatku,
- c) prostredníctvom samoobslužného platobného kiosku umiestneného v priestoroch Okresného súdu Levice za pomoci QR kódu obsiahnutého v doručenom Platobnom predpise na zaplatenie súdneho poplatku, alebo
- d) prostredníctvom Poštového poukazu obsiahnutého v doručenom predpise na zaplatenie súdneho poplatku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Levice písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov, ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie.